



Ескелді аудандық қоғамдық-саяси, әлеуметтік-экономикалық газеті. Газет 1930 жылғы 13 қазаннан шығады.

МЕМЛЕКЕТ БАСШЫСЫ GITEK AI CENTRAL ASIA & CAUCASUS КӨРМЕСІНЕ БАРДЫ



Президент Қасым-Жомарт Тоқаев GITEK AI Central Asia & Caucasus 2026 халықаралық технологиялық көрмесін аралап көрді. Бұл әлемде цифрлық технологиялар мен инновациялар саласы бойынша ең ірі платформалар қатарындағы GITEK жаһандық экожүйесінің бір бөлігі саналады.

Мемлекет басшысына AI-Farabium суперкомпьютерінің мүмкіндіктері мен оның базасында іске асырылған ондаған жобалар, соның ішінде «Қазақтелеком» АҚ байланыс орталығының тұтынушылар шағымын оператордың қатысуынсыз өңдейтін ЖИ-ассистентті таныстырылды. Бұл цифрлық шешім қоңырауды заңды тұлға немесе алаяқ

шалғанын анықтап, оны антифрод колл орталыққа жібереді, осылайша, құқық қорғау органдарына ақпарат беруге көмектеседі.

Сондай-ақ Президентке банк жүйесіндегі жобалар жөнінде мәлімет берілді. Олар реттелетін, ашық және ауқымды цифрлық активтер экожүйесін құруға, инфрақұрылымды (крипто хаб) дамытуға және халық пен бизнеске қызметтердің толық спектрін ұсынуға бағытталған. Цифрлық активтер нарығын дамыту аясында Қазақстан қор биржасында (KASE) токен түрінде қаржы құралдарын шығару қарастырылып жатыр.

Қасым-Жомарт Тоқаевқа KEDEN, SmartCargo ақпараттық

жүйелері мен көлік-логистика саласындағы цифрлық жобалар көрсетілді. Атап айтқанда, KEDEN бірыңғай цифрлық платформасы кедендік бақылау үдерісін оңтайландыруға және жетілдіруге, сауда барысы мен шекарадан өтуді жеңілдетуге арналған.

Ал SmartCargo – кеден, көлік, Ішкі істер министрлігі, Ауыл шаруашылығы министрлігі, фармацевтикалық және сауданы реттеу сервистерін біріктіретін логистикалық қызметтердің бірегей цифрлық терезесі. National Road Geoportal (KazMaps) мониторинг пен инфрақұрылымға арналған Қазақстан автожолдарының цифрлық картасын ұсынады.

Бұдан бөлек, Мемлекет басшысы Алматы қаласының IT экожүйесімен және білім беру, маман даярлау, балалар қауіпсіздігін, қоғамдық тәртіп пен жол-көлік қозғалысын бақылау секілді цифрлық шешімдермен танысты. Сонымен қатар Президент Орталық Азиядағы балаларға арналған алғашқы ғылыми музейді аралады. GITEK AI Central Asia & Caucasus 2026 көрмесіне 600-ден аса халықаралық компания, соның ішінде Cisco, Cloudflare, Google Cloud, Huawei, Dell, H3C Technologies, Lenovo, Trend Micro, Hikvision, HP, Noventiq, Redington, Salesforce, Vertiv және басқа да әлемдік технология көшбасшылары қатысуда.

akorda.kz

ОЛЖАС БЕКТЕНОВ ПРЕЗИДЕНТ ТАПСЫРМАЛАРЫН ЖҮЗЕГЕ АСЫРУ АЯСЫНДА ИНВЕСТИОРЛАРДЫҢ ҚҰҚЫҚТАРЫН ҚОРҒАУ МӘСЕЛЕЛЕРІ БОЙЫНША КЕҢЕС ӨТКІЗДІ

Қазақстан Республикасының Премьер-министрі Олжас Бектенов Мемлекет басшысы Қасым-Жомарт Тоқаев тапсырмаларын жүзеге асыру шеңберінде инвесторлар құқықтарын қорғау, инвестициялық жобаларды жүзеге асырудағы тосқауылдарды жою және шетелдік капиталды тарту жұмысын күшейту мәселелері бойынша кеңес өткізді.

Кеңеске мемлекеттік органдардың, ҚР Бас прокуратурасы, «Атамекен» Ұлттық кәсіпкерлер палатасы, «Kazakh Invest» ҰК» АҚ басшылары, квазимемлекеттік сектор мен бизнес өкілдері қатысты.

«Еліміздің инвестициялық ахуалын жақсарту мәселесі Мемлекет басшысы Қасым-Жомарт Тоқаевтың ерекше назарында. Осы бағытта Үкімет алдында нақты мақсат-міндеттер тұр. Өткен аптада ғана инвесторлар мен кәсіпкерлерді және жоғары білікті мамандарды тарту үшін қолайлы жағдай жасау мақсатында көші-қон саясатын жетілдіру туралы Президенттің Жарлығына қол қойылды. Бұл құжат елімізде қолайлы инвестициялық ортаны қалыптастыру ісінде маңызды қадам болып отыр және сапалы шетелдік адами капитал тарту үшін жаңа институционалдық жағдайларды қамтамасыз етеді», — деп атап өтті ҚР Премьер-министрі Олжас Бектенов.

«Президент тапсырмасымен Бас прокуратура инвесторлардың құқықтарын қорғау бағытында кешенді жұмыстар жүргізуде. Мәселелердің



түпкі себептерін анықтау және жою бойынша әрекет ету шараларынан жүйелі алдын алу жұмыстарына көшуге баса назар аударылуда. Бизнесі қылмыстық процесте заңсыз тарту фактілері мерзімінен бұрын жолы кесілуде. 3 жыл ішінде бизнеске қатысты қылмыстық істер саны 4 есеге немесе 71,5%-ға азайды. Біз 3 мыңнан астам инвестициялық жобаны сүйемелдейміз. Инвесторлармен және іскер қоғамдастықпен тікелей байланысты тұрақты бақылауды қамтамасыз етеміз», — деп атап өтті ҚР Бас прокуроры Берік Асыллов.

Президенттің тапсырмасы бойынша Үкімет Бас прокуратурамен бірлесіп, көп деңгейлі қолдау тетігі шеңберінде инвесторлар құқықтарын қорғау жөнінде кешенді шаралар қабылдауда. Жуырда ғана құрылған Бас прокуратураның Инвесторлардың құқықтарын қорғау комитеті мемлекеттік органдармен бірлесе отырып, бизнесті толғандыратын мәселелерді жедел шешуге белсенді әрі нақты қатысуда. Үкімет жанындағы Инвестициялық штаб проактивті режимде жұмыс істеуде: былғы бірінші тоқсан қорытындысы бойынша жалпы

құны \$25,5 млрд-ты құрайтын 44 жоба қаралды. Инвестициялық ш т а б тапсырмаларының о р ы н д а л у ы н бақылауды Бас прокуратура жүзеге асырады.

Сонымен қатар барлық өңірде әкімдердің басшылығымен және прокурорлардың қатысуымен штабтар жұмыс істейді. Әкімдіктер тарапынан тоқсан сайынғы стратегиялық сессиялар өткізу тәжірибесі енгізілді, онда түйткілді мәселелер талқыланып, бизнеспен бірлесіп «инвестицияларға тапсырыстар» бекітіледі. Қарағанды, Шығыс Қазақстан, Атырау, Ақтөбе, Қызылорда, Ұлытау облыстары және Алматы қаласында материалдарды дайындау деңгейі жоғары әрі 100% мақұлдау тіркеліп отыр.

Сыртқы істер министрлігі мен Бас прокуратураның өзара іс-қимылы аясында Инвестициялық жобаларды қолдау бойынша жол картасы әзірленді. Келісімшарттар жасау және сүйемелдеу рәсімдерін жетілдіру, жер телімдерін беруді оңтайландыру, сондай-ақ инвестициялық кураторлықты дамыту бойынша жұмыстар жүргізілуде.

Сонымен қатар Премьер-министр мемлекеттік органдар мен ұйымдар тарапынан жүйелі көзқарас пен жедел ден қоюды талап ететін мәселелер сақталып отырғанын атап өтті. Инвесторлар мен бизнес өкілдерінен келіп түскен өтініштерді қарау барысында жол беруге болмайтын жергілікті

деңгейде көзбояушылық және әкімшілік созбалаңға салу фактілері бар.

Сыртқы істер министрінің бірінші орынбасары Ержан Ашықбаев ағымдағы жағдай туралы баяндады. Сыртқы істер министрлігінің мәліметі бойынша, былғы бірінші тоқсанда Тізілімге инвесторлардан 273 өтініш түсіп, олардың жартысына жуығы оң шешімін тапқан. Олардың басым бөлігі салықтық әкімшілендіру, кедендік рәсімдер, жерді пайдалану, қала құрылысы және басқа да мәселелерге қатысты.

Бас прокуратураның Инвесторлардың құқықтарын қорғау комитетінің төрағасы Бауыржан Ералы осы жылдың 1 тоқсанында бизнестен келіп түскен 213 өтініш бойынша мәселелер шешілгенін хабарлады. Оның 40%-ы толығымен қанағаттандырылды, 50%-ы бойынша кәсіпкерлерге құқықтық түсініктемелер берілді. Комитеттің мәліметінше, был 600 инвестордың құқы қорғалған, бұл ретте бүгінгі таңда әрбір өтініш қайта бағыттаусыз қаралуда.

Осы ретте қабылданған оң шешімдердің қатарында Алматы облысындағы қағаз материалдарын өндіретін көпсалалы компанияны отандық өндірушілер тізіліміне енгізу, Атырау облысында ірі энергетикалық жобаны жүзеге асыратын инвестордың инженерлік желілерге қолжетімділігін қамтамасыз ету бар.

«Инвесторлардан келіп түсетін әрбір өтініштің артында, шын мәнінде капиталды орналастыру, жаңа өндірістер ашу және қолданыстағы өндірістерді кеңейту, жаңа жұмыс орындарын құру туралы шешімдер тұрғанын үнемі назарға алу керек. Сондықтан инвесторлардың мәселелерін жедел реттеу — бұл мемлекеттік аппараттың инвестициялар тарту бағытындағы жұмысының тиімділігін көрсетеді.

Мемлекеттік органдардың өтініштерге жауап беруден жалтаратын немесе жауапкершілікті біріне бірі ысыратын лауазымды тұлғаларына қатысты ең қатаң шаралар қабылданатын болады. Бұл ұлттық компаниялар мен жалпы квазимемлекеттік сектор субъектілерінің басшыларына да қатысты. Мұнда екіұшты жауап болмауы керек — инвестордың әрбір өтініші нақты шешімді талап етеді», — деп атап өтті Олжас Бектенов.

Премьер-министр инвестициялық жобаларды жүзеге асыруды тежейтін себептердің жүйелік сипаты бар екенін атап өтті. Негізгі проблемалар мемлекеттік органдар арасында үйлестірудің жеткіліксіз болуымен, жауапкершілікті бөлудің бұлыңғырлығымен, мемлекеттік қызметтердің регламенттелген мерзімдерінің бұзылуымен және жергілікті жерлерде бақылаудың әлсіздігімен байланысты.

Әкімдіктердің жұмысына ерекше көңіл бөлінді. Өңір басшыларына негізгі инвестициялық жобаларды «қолмен басқару» режимінде сүйемелдеу, туындайтын кедергілерді уақтылы жою және инвесторларға жер учаскелерін, инфрақұрылымды және рұқсат құжаттарын беру кезінде көзбояушылыққа жол бермеу тапсырылды.

Сонымен бірге Ұлттық цифрлық инвестициялық платформаны толтырудың баяу қарқыны да атап өтілді. Бүгінгі таңда ҰЦИП-қа жалпы сомасы шамамен 100 трлн теңгеге 3 мыңнан астам жоба енгізілді. Жүйеге 400-ден астам жоба әлі жүктелмеген, бұл аймақтардағы нақты ахуалды бұрмалайды. «Инвестициялар үшін жаһандық бәсекелестік жағдайында біз, Президент қойған міндеттерге сәйкес, тұрақты әрі қолайлы инвестициялық ахуалды қамтамасыз етуіміз қажет. Сондықтан ұлттық экономикаға инвестициялар тарту және инвестициялық жобаларды жүзеге асыру үдерісінде қолдау көрсету ісін жүйелі түрде жалғастыру керек. Осы тұрғыда процестерді цифрландыру — негізгі құралдардың бірі», — деп атап өтті Олжас Бектенов.

Стратегиялық жоспарлау және реформалар агенттігінің төрағасы Әсет Ергалиев бизнес үшін әкімшілік кедергілерді анықтау және жою тәсілдерін ұсынды. Мәселен, Жалпыұлттық жоспар шеңберінде агенттік жасанды интеллектті қолдана отырып, заңнамаға ревизия жүргізеді және реттеуші интел-

лект платформасын әзірлейді. Бұл кәсіпкерлердің өтініштері негізінде артық және қайталанатын талаптарды, мерзімдердің созылуын, нормалардың екіұшты қолданылуын және мемлекеттік органдардың іс әрекеттерінің сәйкессіздігін анықтауға мүмкіндік береді. Талдау қорытындысы бойынша рәсімдерді оңайлату, мерзімдерді қысқарту, процестерді цифрландыру және құқық қолданудың ашықтығын арттыру жөнінде ұсыныстар жасақталатын болады.

Премьер-министрдің кеңесшісі Әлішер Қожасбаев инвесторлармен өзара іс-қимылды жақсарту жөнінде ұсыныстар айтты. Отандық инвесторларға арналған «бірыңғай терезе» функциясын күшейту, сондай-ақ «Атамекен» ҰКП-ның мемлекеттік органдармен, ұйымдармен және өңірлермен анағұрлым тығыз байланыста жұмыс істеу қажеттігі атап өтілді.

«Kazakh Invest» ҰК» АҚ басқарма төрағасы Сұлтанғали Кенжеқұлов инвестициялық циклді жаңа архитектурасы шеңберінде сыртқы контурды күшейту тәсілдері туралы баяндады. Компания АҚШ, Германия, Қытай, Ресей, Түркия, Малайзия және Катар сияқты жеті негізгі елде толыққанды қатысуын қалыптастырды. Шетелдегі өкілдіктер «бір терезе» қағидаты бойынша жұмыс істейтін инвесторларды қолдау орталықтарына айналдырылады. Бұл ретте инвесторға жобаны пысықтау кезеңінде Қазақстанға келудің қажеті болмайды — мәселелер шетелдегі кеңселер арқылы сол жерде шешіледі.

Жиын қорытындысы бойынша Премьер-министр бірқатар тапсырма берді.

- Инвестициялық жобаларды жүзеге асыру мәселелері бойынша: әкімшілік кедергілерді анықтау және жою мақсатында заңнамаға ревизия жүргізу. Өтініштерді талдау қорытындысы бойынша анықталған заңдылықтар мен институционалдық шектеулер негізінде нормативтік құқықтық актілерді жетілдіру жөнінде шаралар қабылдау.

- Инвесторлардың өтініштері бойынша: оларды «бір цифрлық терезе» қағидаты негізінде мониторингтеу және жасанды интеллект құралдарын қолдана отырып жедел әрекет ету бойынша жүйелі жұмысты жолға қою. Барлық инвестициялық жобаларды Ұлттық цифрлық инвестициялық платформаға (ҰЦИП) енгізуді аяқтау, сондай-ақ инвесторлар мен мемлекеттік органдар арасындағы хабар алмасу функциясы бар платформаның мобильді қосымшасын іске қосуды жеделдету. Елімізде жүзеге асырылған және жүзеге асырылып жатқан барлық инвестициялық жобалар бірыңғай цифрлық контурда шоғырландырылуы тиіс.

- Сыртқы бағыттағы жұмысты күшейту бойынша: «Kazakh Invest»-ке СИМ-мен бірлесіп шетелдегі өкілдіктерді толыққанды іске қосу үшін ұйымдастырушылық және кадрлық мәселелерді жедел шешу, сондай-ақ «Kazakh Invest»-тің барлық шетелдік кеңселерінің жұмысын стандарттауды қамтамасыз ету тапсырылды.

- Инвестициялық келісімшарттар мен жер мәселелері бойынша: инвесторларға рұқсат беру құжаттарын инвестициялық келісімшарттарды келісу және қол қою мерзімдерін түбегейлі қысқарта отырып, пакеттік қағидат бойынша ұсыну тапсырылды. Сонымен қатар жер ресурстарын басқаруға қатысты шашыраңқы ақпараттық жүйелерді бірыңғай цифрлық контурға біріктіру қажет.

- Барлық ХҚКО-ларда инвесторларға қызмет көрсетуге арналған мамандандырылған терезелер ашылып, мемлекеттік қызметтер басым және жедел тәртіпте көрсетілуі тиіс. Облыстық және аудандық ХҚКО директорларын өңірлік инвестициялық штабтардың құрамына енгізу.

- «Атамекен» Ұлттық кәсіпкерлер палатасына мемлекеттік органдармен, ұйымдармен және отандық инвесторлармен өзара іс-қимылдың бірыңғай регламентін бекіту қажет.

- Инвесторларға салықтық жеңілдіктер беруге қатысты тәсілдерді атаулылық, экономикалық тиімділігі және бұрын көрсетілген салықтық емес мемлекеттік қолдау шараларын ескере отырып әзірлеу міндеті қойылды.

"ЖЕТИСУ" ВОЛЕЙБОЛ КЛУБЫНА - 25 ЖЫЛ: МАРАПАТТАУ, ЖАС СПОРТШЫЛАРМЕН КЕЗДЕСУ, МАСТЕР-КЛАСС



Жетісу облысында «Жетісу» волейбол клубының 25 жылдығына орай және ерлер мен әйелдер командаларының 2025–2026 жылғы маусымда жоғары нәтижелер көрсетуіне байланысты волейболшыларға құрмет көрсетілді. Іс-шараға келген жас спортшыларға клуб ойыншыларының қолтаңбасы қойылған 1 мыңдай доп таратылып, мастер класс ұйымдастырылды. Клуб мүшелерін облыс әкімі Бейбіт Исабаев құттықтап, марапаттар тапсырды, - деп хабарлайды Жетісу облысы әкімінің баспасөз қызметі.

Талдықорғандағы «Жастар» Спорт сарайында өткен салтанатты шараға волейболдан ерлер мен әйелдер командалары және қосалқы құрамдары, спорт ардагерлері, түрлі халықаралық турнирлердің жеңімпаздары, жас спортшылар – жалпы саны 1500 адам қатысты. Спортшыларды мерейлі жылмен және жеңістерімен облыс әкімі Бейбіт Исабаев құттықтады. Ол «Жетісу» әйелдер командасының осы маусымда оныншы мәрте чемпион болғанын, ал ерлер командасының ел чемпионатын, Кубогы мен Суперкубогын ұтып алғанын тілге етіп, барлық клуб мүшелеріне алғысын жеткізді. Сол сияқты болашақ спортшыларды тәрбиелеу ісіне де назар аударды. - Биылғы кездесудің мән-мағынасы тіпті терең. Себебі осы жылы кәсіби «Жетісу» волейбол клубының құрылғанына 25 жыл толып отыр. Бұл кезең жарқын жеңістерге толы

клуб жаттықтырушылары мен ойыншыларына өздерін қызықтырған сұрақтарын қойып, өзара ой алмасты.

Кездесуге келген клуб мүшелерін сөзге тарттық. - Жасөспірім кезімнен осы «Жастар» Спорт сарайында әртүрлі жас санатында волейболдан жаттығып өстім. 2016 жылдан «Жетісу» волейбол құрамасының сапында ойышы болдым. Кейін мансабымды жаттықтырушы ретінде жалғастырдым. Қазір ұлттық құрамада ассистент-статистикпін. Бүгінгі күні Жетісу волейболы жақсы қарқынмен дамып келеді. Осы маусымда ел чемпионатын, Кубогын, Суперкубогын ұттық. Бұл ерлер командасының тарихында болмаған. Бұл жеңіске біз жиналған тәжірибенің, жасалған қолайлы жағдайдың және тынымсыз жаттығудың арқасында жеттік, - деді «Жетісу» ерлер командасының аналитик-статистигі Марлен Айтжанов.

«Жастар» Спорт сарайында келген оқушылардың бірі Балнұр Ерланқызы бүгінгі шараның мән-маңызы туралы өз пікірін білдірді:

- Талдықорған қаласындағы № 18 мектептің 8 «ә» сыныбында оқимын. Волейбол клубындағы үйірмеге қатысып жүргеніме 5 жыл болды. Бүгінге дейін бірнеше рет 2012-2013 жылғы жасөспірімдер арасындағы жарыстардан жүлделі орындар алдық. «Жетісу» кәсіби волейбол командаларының чемпионаттағы ойындарын сайттардан, телеарнадан тамашалап отырдық. Олар жеңіске жеткенде біз де қуандық. Бүгінгі кездесуге асыға келдім, қолтаңба қойылған доп алдым. Мұндай жүзделулер бізге үлкен мотивация береді. Болашақта осы аға-әпкелеріміз секілді мықты спортшы болғым келеді, - дейді жас волейболшы Б. Ерланқызы.

Кездесу соңы Д. Рақышев атындағы облыстық филармония әншілерінің мерекелік концертімен түйінделді.

Еске салсақ, 2025–2026 жылғы маусымда «Жетісу» волейболдан әйелдер командасы ел чемпионатының оныншы мәрте чемпионы атанды. Сол сияқты жуырда Тайландта өткен Азия клубтық чемпионатында қола жүлдеге ие болды. Ал волейболдан ерлер командасы ел чемпионы атанды, оған қоса Кубокты және Суперкубокты жеңіп алды.

Фотограф: Дмитрий Ерофеев
Жетісу облысы әкімінің баспасөз қызметі

ЖЕТИСУ ОБЛЫСЫНДА «СИВЕРС АЛМА АҒАШЫНЫҢ ГҮЛДЕУІ» ФЕСТИВАЛІ ЖОҒАРЫ ДЕҢГЕЙДЕ ӨТТІ



2026 жылғы 2 мамырда Жетісу облысы Сарқан ауданының Топполевка ауылы маңындағы «Жоңғар-Алатау» мемлекеттік ұлттық табиғи паркінің аумағында ерекше табиғи құбылысқа арналған «Сиверс алма ағашының гүлдеуі» фестивалі жоғары ұйымдастырушылық деңгейде өтті.

Ауқымды іс-шара өңірдің туристік әлеуетін арттыруға, экологиялық туризмді дамытуға, табиғи мұраны насихаттауға және әлемдік маңызға ие Сиверс жабайы алмасының табиғи қорын сақтау мәдениетін қалыптастыруға бағытталды.

Фестивальге 7 мыңнан астам адам қатысып, іс-шара аясында 50-ден астам блогер мен инфлюенсер Жетісу өңірінің туристік әлеуетін кең аудиторияға танытуға үлес қосты.

Айта кету керек, Жетісу облысы – жер бетіндегі барлық мәдени алма сорттарының арғы тегі саналатын Сиверс жабайы алмасының негізгі табиғи таралу аймақтарының бірі. Ғалымдардың бағалауынша, аталған бірегей алманың әлемдік табиғи қорының шамамен 48 пайызы осы өңірде шоғырланған.

Фестиваль аясында қонақтарға гүлдеген Сиверс алма алқаптарын тамашалау мүмкіндігі ұсынылып, pleinair форматындағы суретшілер байқауы, мәдени-көпшілік іс-шаралар, ұлттық спорт ойындары, қолөнершілер көрмесі, шеберлік сағаттары және концерттік бағдарлама ұйымдастырылды. Бағдарламаның маңызды бөлігінің бірі халықаралық шығармашылық жоба болды. Оның аясында Ресей, Қытай, Өзбекстан, Қырғызстан, Түркия және Қазақстаннан келген суретшілер өз туындыларын ұсынып, көрме қорытындысы бойынша мәдени байланыстарды дамытуға және өңірдің табиғи мұрасын өнер арқылы насихаттауға қосқан үлесі үшін марапатталды.

Фестивальдің басты музыкалық қонақтары – қазақстандық орындаушылар Bayansulu мен Қуандық Рахым өнер көрсетіп, мерекелік кештің шырайын аша түсті.

Қазақстанның республикалық іс-шаралар күнтізбесіне енген фестиваль өңірдің туристік имиджін нығайтуға, ішкі және келу туризмін дамытуға, сондай-ақ Жетісудың бірегей табиғи әлеуетін халықаралық деңгейде ілгерілетуге ықпал ететін маңызды мәдени-туристік алаң ретіндегі орнын тағы бір мәрте айқындады.



СОВЕРШЕНСТВОВАНИЕ СИСТЕМЫ СОЦИАЛЬНОЙ ЗАЩИТЫ

Министерством труда и социальной защиты населения Республики Казахстан на постоянной основе проводится работа по совершенствованию системы социальной защиты лиц с инвалидностью.

Основная цель - повышение качества, доступности и эффективности реабилитации, с ориентацией на реальные потребности человека.

В апреле текущего года внесены изменения в приказ - пересмотрена Методика определения гарантированной суммы, предоставляемой в качестве возмещения стоимости технических средств реабилитации, предоставляемых лицам с инвалидностью через Портал социальных услуг.

В новой Методике гарантированная сумма будет исчисляться с учетом данных портала социальных услуг и данных электронного магазина.

В этой связи, проводится интеграция портала социальных услуг с цифровыми системами Министерства финансов для получения агрегированных данных электронных торговых площадок по рыночной стоимости товаров.

В дальнейшем, планируется автоматическое формирование гарантированной суммы на основе полученных реальных рыночных данных цифровых платформ без ручного вмешательства. Это обеспечивает прозрачность, объективность и единый подход.

Ключевыми ожидаемыми эффектами будут:

- внедрение полной цифровизации процесса формирования стоимости ТСР,
 - исключение человеческого фактора и субъективности,
 - обеспечение справедливого ценообразования;
 - рациональное использование бюджетных средств.
- В основу изменений предусмотрены: повышение доступности, качества реабилитации, рациональность и справедливость системы социальной защиты.

Департамент комитета регулирования и контроля в сфере социальной защиты населения Министерства труда и социальной защиты населения Республики Казахстан по области Жетісу

ОТАН ҚОРҒАУШЫЛАР КҮНІ ҚАРСАҢЫНДА ЖЕТИСУДА «ЖАС САРБАЗ БАРЫСЫ» РЕСПУБЛИКАЛЫҚ ТУРНИРІ ӨТТІ

ЖАС САРБАЗ БАҒЫСЫ ТУРНИРІ



Отан қорғаушылар күні қарсаңында Жетісу облысында Қазақстан Республикасы Тәуелсіздігінің 35 жылдығына арналған «Жас сарбаз барысы» атты республикалық турнир ұйымдастырылды.

Жарыстың ашылу салтанатына Жетісу облысы білім басқармасы басшысының орынбасары Қайрат Қасымов және республикалық балалар мен жасөспірімдердің «Жас сарбаз» әскери-патриоттық қозғалысының төрағасы Мейірбек Мендіғалиев қатысты.

- «Жас сарбаз барысы» турнирі осымен төртінші рет өткізіліп отыр. Оған еліміздің барлық өңірлерінен 40-тан астам қатысушы қатысуда. Айта кету керек, бұл тек ұлттық жекпе-жек түрінен өтетін турнир ғана емес, бағдарлама аясында Жетісу өңіріне экскурсия, музейге бару және қаланың көрікті жерлерімен танысу да қамтылған. «Келесі жылы бұл турнирді халықаралық деңгейге шығаруды жоспарлап отырмыз және осы бағытта жұмыстар жүргізілуде, - деп атап өтті Мейірбек Мендіғалиев.

Жарыс қорытындысы бойынша «Жас сарбаз барысы» атағын Павлодар облысынан келген Әли Төлеген жеңіп алды. Екінші орынды Жетісу өңірінің өкілі Мүслім Саятұлы иеленсе, үшінші орын алматылық Сұлтан Тұрдалиға бұйырды. Жүлдегерлер ақшалай сыйлықтармен марапатталды. Сол сияқты арнайы номинация үздіктеріне де сыйлықтар берілді. Атап айтқанда, «Үздік техника» номинациясында Қарағанды облысының балуаны Әлияр Түсіпов, «Жеңіске деген жігер» номинациясында Ақтөбе облысынан Бақдәулет Оразалы, «Жылдамдық шебері» аталымында Абай облысының өкілі Айсұлтан Әділмұрат, «Көрермен көзайымы» номинациясында Ақмола облысынан Әбілмансұр Қасым үздік деп танылды. «Ерік-жігерлі жас сарбаз» номинациясында Түркістан облысынан Дидар Кұлмахан марапатталды. «Үздік әдіс» аталымында Алматы облысының өкілі Әсет Айдынұлы жеңіске жетті. Ал «Темірдей тәртіптілік» номинациясы Астана қаласынан Нұрахмет Ермұратовқа табысталды. Турнирге қатысқан әрбір қатысушыға «Жас сарбаз» қозғалысы атынан арнайы сыйлықтар мен сертификаттар тапсырылды.

«Жас сарбаз барысы» турнирінің жеңімпазы Әли Төлеген пікірін білдірді:

- Осы жарыстағы қарсыласым мықты болды, яғни шешуші кезеңде мен Жетісу облысының спортшысымен күш сынастым. Турнирдің жеңімпазы болғаныма қуаныштымын. «Жас сарбаз» қозғалысының ұжымына жарысты жоғары деңгейде ұйымдастырғаны үшін алғысымды білдіремін, - деді ол.

Фотосуреттерді Жетісу гарнизонының баспасөз қызметі ұсынды.

Жетісу облысы әкімінің баспасөз қызметі.

«TURGYNDAR AMANATY»: КЕШЕНДІ ТӘСІЛ – ОРНЫҚТЫ БОЛАШЫҚТЫҢ КЕПІЛІ



Талдықорған қаласындағы «Салтанат сарайында» «TURGYNDAR AMANATY» партиялық жобасы аясында «Үйді басқару: жауапкершілік, сенім, нәтиже» тақырыбында өңірлік форум өтті. Іс-шара барысында қатысушылар тұрғын үй-коммуналдық шаруашылық саласындағы өзекті мәселелерді, инфрақұрылымды жаңғырту, басқару органдары қызметінің ашықтығын арттыру және халықпен кері байланысты жүйейту жолдарын талқылады. Форум билік өкілдері, сарапшылар, мүлік иелері бірлестіктері (МИБ) мен пәтер иелері кооперативтері (ПИК) басшылары арасында тиімді диалог алаңына айналды.

Алқалы жиынға Жетісу облысының әкімі Бейбіт Исабаев, «AMANAT» партиясының Хатшысы Шолпан Каринова, ҚР Парламенті Мәжілісінің депутаты Болат Керімбек, облыс әкімінің орын

басары Әсет Қанағатов, сондай-ақ салалық басқарма басшылары мен барлық деңгейдегі мәслихат депутаттары қатысты.

Форумды тізгендеген «AMANAT» партиясы облыстық филиалының төрағасы Арыстанғали Арын аталған жобаның тұрғын үй саласындағы мәселелерді жүйелі шешудегі маңызын атап өтті.

Отырысты ашқан өңір басшысы кейінгі үш жылда өңірде су, жылу және электр желілерінің 1 мың шақырымнан астамы жаңғыртылғанын айтты. 2025 жылдың қорытындысы бойынша, 329 елді мекен орталықтандырылған сумен қамтамасыз етіліп, көрсеткіш 99,9%-ға жеткен. Сонымен қатар халықтың 67%-ы табиғи газға қосылған, бұл азаматтардың тұрмыс жағдайын едәуір жақсартты.

«AMANAT» партиясының «TURGYNDAR AMANATY» жобасы бұл жұмысты жаңа деңгейге көтеруге мүмкіндік береді. Біздің міндетіміз – әрбір тұрғын үшін жайлы әрі қауіпсіз орта қалыптастыру. Осы мақсатқа қол жеткізу үшін алдағы уақытта да бірлігімізді сақтай отырып, жүйелі жұмыс жүргізетін боламыз. Ең бастысы – халықтың әл-ауқатын арттыру және өңірдің тұрақты дамуын қамтамасыз ету», – деді Бейбіт Исабаев.

Өз кезегінде «AMANAT» партиясының Хатшысы Шолпан Каринова жоба МИБ және ПИК төрағаларын оқыту, «Халық қатысатын бюджет» бағдарламасын енгізу және цифрлық сервистерді дамыту арқылы тұрғындардың тұрмысын жақсартуға бағытталғанын атап өтті.

«Абаттандыру, тарифтер, жарықтандыру және қауіпсіздік мәселелері – әрбір қала тұрғынының өмір сапасына тікелей әсер ететін негізгі фактор. Сондықтан партия бастамасымен көппәтерлі тұрғын үйлердің өзекті мәселелерін жүйелі шешуге бағытталған «TURGYNDAR AMANATY» жобасы іске қосылды. Біз тұрғындармен күнделікті тікелей байланыста болып, олардың нақты сураныстарын білетін МИБ және ПИК төрағаларының қолдауына үлкен үміт артамыз. Сіздердің тәжірибелеріңіз бен кері байланыстарыңыз халық пен билік арасындағы тиімді диалогты қалыптастыруда маңызды рөл атқарады», – деді Шолпан Каринова.

Облыс әкімінің орынбасары Әсет Қанағатов өңірдегі тұрғын үй қорының жағдайына тоқталып, бүгінде облыста 1 715 көпқабатты тұрғын үй бар екенін жеткізді. Оның 627-сі заманауи басқару нысандарына өткен. Үш жылда 284 тұрғын үй жаңартылып, 289 аула абаттандырылып, 30 лифт ауыстырылған. Газдандыру мәселесіне ерекше назар аударылып отыр: қазіргі уақытта 600 көпқабатты үй табиғи газға қосылған.

«TURGYNDAR AMANATY» жобасы тұрғын үй-коммуналдық шаруашылық жүйесін дамытудың жаңа бағытын айқындайды. Мұнда әрбір үй – ең алдымен меншік иелерінің жауапкершілік аймағы. Біз ашық әрі есеп беретін басқару моделіне көшіп жатырмыз. Оның нәтижесі адамдардың тұрмыс жағдайы мен әр ауладағы нақты өзгерістер арқылы өлшенеді. Өңірде бұл өзгерістерге берік негіз қаланды, ендігі міндет – олардың жүйелі әрі тұрақты жүзеге асуын қамтамасыз ету. Жобаның басты нәтижесі – барлық азамат үшін қолайлы орта қалыптастыру», – деді Әсет Қанағатов.

Форум барысында Мәжіліс депутаты Болат Керімбек те сөз сөйлеп, жобаның басты міндеті тұрғын үй қорын басқаруда тәртіп орнату және коммуналдық мәселелерді шешу ісіне азаматтардың қатысуын арттыру екенін атап өтті.

«TURGYNDAR AMANATY» жобасының мақсаты – көппәтерлі тұрғын үйлердегі жылдар бойы қордаланған мәселелерді шешу, әсіресе ПИК пен МИБ жұмысына қатысты түйткілдерді реттеу. Біз «бір үй – бір бірлестік – бір есепшот» қағидатын енгіздік. Бұл тұрғындардың қаражаты тек өз үйінің қажеттілігіне жұмсалуына мүмкіндік береді. Сондай-ақ төрағаны сайлау құқығы тұрғындардың өздеріне беріліп, оның өкілеттік мерзімі үш жылға дейін ұзартылды. Енді екі есепшот ашылады: ағымдағы жөндеу жұмыстарына арналған және шатырды немесе қасбетті жөндеу сияқты ірі жұмыстарға арналған жинақ. Бұл әрбір тұрғынның өз мүлкін басқаруға тікелей қатысып, қаржының қайда жұмсалып жатқанын бақылауына мүмкіндік береді», – деді Болат Керімбек.

Форумның екінші бөлімі оқыту семинарына арналды, онда қатысушылар тұрғын үй қорын басқарудың практикалық дағдыларын меңгеріп, өзекті мәселелерді шешу жолдарын ашық диалог форматында талқылады.

Іс-шара соңында МИБ және ПИК белсенді төрағалары облыс әкімінің алғыс хаттарымен марапатталды. Сонымен қатар бірқатар ПИК төрағасы «AMANAT» партиясының қатарына қосылу туралы шешім қабылдады. Жаңа мүшелерге салтанатты түрде партиялық билет табысталды.

ПАЙДАЛЫ ҚАЗБАЛАРДЫ ӨНДІРУ САЛЫҒЫ БОЙЫНША ТҮСІМДЕРДІ БЮДЖЕТ ЖҮЙЕСІНІҢ 3-ШІ ЖӘНЕ 4-ШІ ДЕҢГЕЙДЕГІ БЮДЖЕТТЕРІНЕ ЕСЕПТЕУГЕ ҚАТЫСТЫ

Қазақстан Республикасы Қаржы министрлігінің Мемлекеттік кірістер комитеті Салық кодексінің нормаларын біркелкі қолдану мақсатында мынаны мәліметке жеткізеді.

2026 жылғы 1 қаңтардан бастап Бюджет кодексінің нормаларымен жергілікті бюджеттердің қаржылық дербестігін кезең-кезеңімен арттыру шеңберінде кең таралған пайдалы қазбаларға, жер асты суларына және емдік балшықтарға салынатын пайдалы қазбаларды өндіру салық (бұдан әрі – КТПҚ, ЖАС және ЕБ ПҚӨС) түсімдерін бюджет жүйесінің 3-ші (аудандық, облыстық маңызы бар қала) және 4-ші (аудандық маңызы бар қала, ауыл, кент, ауылдық округ) деңгейлегі бюджеттеріне есептеу көзделген.

Осыған байланысты, «Бюджет түсімдерін бюджеттердің деңгейлері, Қазақстан Республикасы Ұлттық қорының, салықтық емес төлемдер есебінен қалыптастырылатын бюджеттен тыс қорлардың қолма-қол ақшаны бақылау шоттары және Еуразиялық экономикалық одаққа мүше мемлекеттердің бюджеттері арасында бөлу кестесі» Қазақстан Республикасы Қаржы министрінің 2025 жылғы 4 сәуірдегі № 152 бұйрығымен 2026 жылғы 1 қаңтардан бастап КТПҚ, ЖАС және ЕБ ПҚӨС 105310 БКК-на есептеледі.

Сонымен қатар, 2025 жылғы 18 шілдедегі Салық кодексінің (бұдан әрі – Салық кодексі) 788 және 789-баптарына сәйкес салық төлеуші салық кезеңінен кейінгі екінші айдың 25-інен кешіктірмей орналасқан жері бойынша есептелген салық сомасын бюджетке төлеуге және салық кезеңінен кейінгі екінші айдың 15-інен кешіктірмей орналасқан жері бойынша салық органына декларация тапсыруға міндетті.

Бұл ретте Салық кодексінің 11-бабы 4) тармақшасына сәйкес резидент заңды тұлғаның, оның құрылымдық бөлімшесінің, бейрезидент заңды тұлғаның құрылымдық бөлімшесінің орналасқан жері – Қазақстан Республикасында тіркелу кезінде Бизнес-сәйкестендіру нөмірлерінің ұлттық тізіліміне енгізілген оның тұрақты жұмыс істейтін органының орналасқан жері.

Осыған байланысты, қайшылықтарды болдырмау мақсатында аталған мәселе 2026 жылғы 3 наурызда жаңа Салық кодексін енгізу жөніндегі Жобалық кеңсенің отырысында қаралды, оның шеңберінде КТПҚ, ЖАС және ЕБ ПҚӨС-ты салық салу объектісінің орналасқан жері бойынша төлеу бөлігінде Салық кодексіне ретроспективті түзетулер енгізу туралы шешім қабылданды.

Жоғарыда баяндалғанды ескере отырып, Салық кодексіне тиісті өзгерістер мен толықтырулар енгізілгенге дейін мыналарды басшылыққа алу қажет:

1) КТПҚ, ЖАС және ЕБ ПҚӨС бойынша 2025 жылдың 4-тоқсанына арналған декларацияны жер қойнауын пайдаланушы заңды тұлғаның орналасқан жері бойынша салық органына ұсынады (105306 БКК-на төлей отырып);

2) 2026 жылғы салық кезеңдері үшін КТПҚ, ЖАС және ЕБ ПҚӨС бойынша декларацияны жер қойнауын пайдаланушы салық салу объектісінің орналасқан жері бойынша салық органына ұсынады (105310 БКК-на төлей отырып).

Құрметпен, Ескелді ауданы бойынша Мемлекеттік кірістер Басқармасы !

МЕМЛЕКЕТТІК ТІЛДІҢ ҚОҒАМДАҒЫ МАҢЫЗЫ

Қазақстан Республикасында мемлекеттік тілдің құқықтық мәртебесі ерекше маңызға ие. Конституциямыздың 7-бабы бірінші тармағында Қазақстан Республикасында мемлекеттік тіл - қазақ тілі деп анық жазылған. Сондықтан мемлекеттік тіл барлық мемлекеттік органдар мен жергілікті өзін-өзі басқару органдарында міндетті түрде қолданылуы тиіс. Қазақстан Республикасының «Тіл туралы» Заңына сәйкес, әрбір азамат мемлекеттік тілді меңгеруге ұмтылуға тиіс. Сонымен қатар, мемлекеттік органдар тіл саясатын іске асыруға және мемлекеттік тілдің қолдану аясын кеңейтуге жауапты.

Сот билігі өз қызметін жүзеге асыру барысында тіл туралы заңнаманы қатаң сақтауға міндетті. Сот өндірісі мемлекеттік тілде жүргізіледі, алайда қажет болған жағдайда басқа тілдерді қолдануға құқық беріледі. Бұл ретте, сот ісіне қатысушы тұлғалардың құқықтары мен заңды мүдделерін қамтамасыз ету негізгі қағида болып табылады. Соттардың тәжірибесінде мемлекеттік тілдің қолданылуын арттыру мақсатында түрлі іс-шаралар жүзеге асырылады. Атап айтқанда, іс қағаздарын мемлекеттік тілде жүргізу, судьялар мен қызметкерлердің тілдік біліктігін арттыру, сондай-ақ халық арасында түсіндіру жұмыстарын жүргізу, маңызды бағыттардың бірі болып табылады.

Осылайша, мемлекеттік тілдің сот жүйесіндегі рөлі тек құқықтық құрал ретінде ғана емес, сонымен қатар ұлттық бірлікті нығайтудың маңызды факторы ретінде қарастырылады. Мемлекеттік тілдің толыққанды қолданылуы құқық үстемдігін қамтамасыз етуге және азаматтардың сотқа деген сенімін арттыруға ықпал етеді. Мемлекеттік тіл барша халықты біріктіруші құндылықты факторға айналуға қажет.

НАЗЕРКЕ ДУБЕКОВА
Ескелді аудандық сот әкімшісінің жетекші маманы

АР-НАМЫС ПЕН ҚАДІР-ҚАСИЕТ: ЗАҢМЕН ҚОРҒАЛАТЫН ҚҰНДЫЛЫҚ



Қазіргі қоғамда ақпараттың жылдамдығы бұрын-соңды болмаған деңгейге жетті. Әсіресе әлеуметтік желілердің ықпалы артып, кез келген адам ақпарат таратушыға айналды. Алайда бұл еркіндік әрдайым жауапкершілікпен қатар жүруі тиіс. Себебі бір ғана жалған немесе тексерілмеген мәлімет адамның ар-намысына, қадір-қасиетіне және іскерлік беделіне елеулі

нұқсан келтіруі мүмкін.

Қазақстан Республикасының заңнамасы азаматтардың ар-намысы мен қадір-қасиетін қорғауға ерекше мән береді. Бұл құқық ең алдымен Конституцияның 18-бабында бекітілген. Аталған нормаға сәйкес, әркімнің жеке өміріне қол сұғылмауына, ар-намысы мен қадір-қасиетінің қорғалуына құқығы бар.

Азаматтық-құқықтық тұрғыда бұл мәселе Азаматтық кодекстің 143-бабымен реттеледі. Осы бапқа сәйкес, азамат өзінің ар-намысына, қадір-қасиетіне немесе іскерлік беделіне нұқсан келтіретін мәліметтерді теріске шығаруды талап етуге құқылы. Егер мұндай мәліметтерді таратқан тұлға олардың шындыққа сәйкес екенін дәлелдей алмаса, олар жалған деп танылады және теріске шығарылуы тиіс. Сонымен қатар, заң азаматқа келтірілген моральдық зиянды өтеу мүмкіндігін де қарастырады.

Бұл Азаматтық кодекстің 951-бабында көзделген. Яғни, жалған ақпарат салдарынан адам психологиялық күйзеліске ұшыраса немесе қоғамдағы беделіне нұқсан келсе, ол сот арқылы өтемақы талап ете алады.

Кейбір жағдайларда мұндай әрекеттер қылмыстық жауапкершілікке де әкелуі мүмкін. Мәселен, Қылмыстық кодекстің 130-бабына сәйкес, басқа адамның ар-намысы мен қадір-қасиетіне нұқсан келтіретін керінеу жалған мәліметтерді тарату — жала жабу болып табылады. Ал жалған ақпаратты кеңінен тарату 274-бап бойынша жауапкершілікке әкеп соғады.

Сот тәжірибесінде мұндай дауларды қарау кезінде ең алдымен мәліметтің сипаты анықталады. Егер ол нақты факті ретінде беріліп, адамның беделіне теріс әсер етсе, онда ол нұқсан келтіруші мәлімет ретінде бағаланады. Ал субъективті пікір немесе бағалау көбіне құқықтық жауапкершілікке негіз болмайды. Мұндай істерде дәлелдеме ерекше маңызға ие. Талап қоюшы ең алдымен ақпараттың таралғанын растауы тиіс. Қазіргі таңда бұл көбіне әлеуметтік желілердегі жазбалар, пікірлер немесе бейнематериалдар арқылы дәлелденеді. Сондықтан мұндай жағдайларда скриншоттарды сақтап, қажет болған жағдайда нотариалды куәландыру ұсынылады.

Маңызды жайттардың бірі — азаматтық істерде мәліметтің шындыққа сәйкес келетінін дәлелдеу міндеті оны таратқан тұлғаға жүктеледі. Яғни, егер жауапкер өз сөздерінің рас екенін дәлелдей алмаса, олар жалған деп танылады.

Сотқа жүгінеген кезде азамат мәліметтерді теріске шығаруды, оларды жоюды, сондай-ақ моральдық зиянды өтеуді талап ете алады. Сот әрбір істі жеке қарап, ақпараттың таралу ауқымын, оның салдарын және жәбірленушінің жағдайын ескере отырып шешім қабылдайды.

Қорыта айтқанда, ар-намыс пен қадір-қасиет — әр адамның заңмен қорғалатын негізгі құқықтарының бірі. Ақпараттық кеңістікте еркіндік болғанымен, әрбір сөз үшін жауапкершілік бар екенін ұмытпау қажет. Жалған ақпарат тарату тек этикалық мәселе емес, ол нақты құқықтық салдарға әкелетін әрекет болып табылады.

Бапов Темірлан Саятұлы
Ескелді аудандық сот әкімшісінің
сот отырысының бас маманы - хатшысы

ЕСКЕЛДІ АУДАНЫНДА 13 ОТБАСЫ ҚОНЫС ТОЙЫН ТОЙЛАДЫ



1 мамыр – Қазақстан халқының бірлігі күні мерекесі қарсаңында Ескелді ауданы тұрғындары үшін ерекше қуанышты әрі тарихи сәттердің бірі орын алды. Аудан көлемінде әлеуметтік осал топтарға жататын 13 отбасыға жаңа баспананың кілттері табысталып, көптен күткен армандары жүзеге асты. Бұл тек қана тұрғын үй беру рәсімі емес, әр отбасының өміріндегі жаңа кезеңнің бастауы, үміт пен сенімнің символына айналған маңызды оқиға болды.

Салтанатты шараға аудан басшылығы, жергілікті тұрғындар және қоныс иелері қатысты. Жаңа үйлердің кілттерін табыстау рәсімінде аудан әкімі Елдос Ахметов сөз сөйлеп, тұрғындарды қуаныштарымен құттықтады. Өз сөзінде

ол мемлекет тарапынан халықты әлеуметтік тұрғыдан қолдау, әсіресе тұрғын үймен қамтамасыз ету бағытында жүйелі жұмыстар жүргізіліп жатқанын атап өтті.

– Бүгінгі күн – баршамыз үшін ерекше. Қазақстан халқының бірлігі күні қарсаңында 13 отбасының жаңа баспанаға қол жеткізуі – мемлекетіміздің әлеуметтік саясаттағы нақты нәтижесінің көрінісі. Бұл бағыттағы жұмыстар алдағы уақытта да жалғасын табады. Әрбір азаматтың баспаналы болуы – біздің басты мақсаттарымыздың бірі, – деді аудан әкімі.

Шара барысында жаңа қоныс иелеріне үй кілттері салтанатты түрде табысталып, ақжарма тілектер айтылды. Әсіресе, көпбалалы отбасылар, мүмкіндігі шектеулі азаматтар және әлеуметтік қолдауды қажет ететін тұрғындар үшін бұл күннің маңызы зор болды. Көптен бері баспана кезегінде тұрған тұрғындар жаңа үйлеріне кіріп, шынайы қуаныштарын жасыра алмады.

Жаңа үйлер барлық қажетті инфрақұрылыммен қамтамасыз етілген. Заманауи талаптарға сай салынған баспаналар тұрғындардың жайлы өмір сүруіне толық мүмкіндік береді. Ауызсу, электр жарығы, жылу жүйелері тартылып, тұрғындардың күнделікті тұрмыс-тіршілігіне қолайлы жағдай жасалған. Сонымен қатар, үйлердің орналасқан жері де ыңғайлы, мектеп, балабақша және медициналық мекемелерге жақын орналасқан.

Қоныс тойын атап өткен отбасылар мемлекетке және жергілікті билік өкілдеріне алғыстарын білдірді. Олардың айтуынша, бұл – тек баспана емес, жаңа өмірге берілген мүмкіндік.

– Біз бұл күнді ұзақ күттік. Өз үйіміздің болғанына сену әлі де қиын. Балаларымыз үшін кең, жарық үйге ие болдық. Осындай мүмкіндік жасаған барша азаматтарға алғысымыз шексіз, – деді қоныс иелерінің бірі.

Мұндай игі бастамалар Қазақстан бойынша жүйелі түрде жүзеге асырылып келеді. Мемлекеттік бағдарламалар аясында тұрғындарды баспанамен қамтамасыз ету – әлеуметтік саясаттың негізгі бағыттарының бірі болып табылады. Бұл жұмыстар әсіресе ауылдық аймақтарда қарқын алып, халықтың тұрмыс сапасын арттыруға оң ықпал етуде.

Ескелді ауданында жүзеге асырылып жатқан бұл жоба – соның айқын дәлелі. Алдағы уақытта да мұндай игі істер жалғасын тауып, тағы да көптеген отбасы баспаналы болады деп күтілуде. Бұл өз кезегінде өңірдің әлеуметтік-экономикалық дамуына серпін беріп, халықтың әл-ауқатын арттыруға ықпал етеді.

Қоныс тойын тойлаған 13 отбасының қуанышы – тұтас ауданның қуанышы. Бірлік пен татулықты ту еткен мереке қарсаңында орын алған бұл оқиға халықтың мемлекетке деген сенімін арттырып, болашаққа деген үмітін нығайта түсті.

НЕТ КОРРУПЦИИ — ЗАЛОГ СПРАВЕДЛИВОГО ОБЩЕСТВА

Коррупция — одно из самых опасных социальных явлений, которое подрывает основы государства, тормозит экономическое развитие и снижает доверие граждан к власти. Она препятствует формированию справедливого общества, где закон и порядок должны быть едины для всех. Именно поэтому борьба с коррупцией в Казахстане является одним из приоритетных направлений государственной политики.

На сегодняшний день в стране реализуется комплекс мер, направленных на предупреждение и искоренение коррупционных проявлений. Совершенствуется законодательство, усиливается контроль за деятельностью государственных органов, внедряются принципы прозрачности и подотчетности. Государственные служащие несут высокую ответственность за свои действия, а любые нарушения закона строго пресекаются.

Однако борьба с коррупцией — это не только задача государства. Это ответственность всего общества. Важно формировать в сознании граждан нетерпимость к любым проявлениям нечестности. Каждый человек должен понимать, что даже незначительное нарушение закона может привести к серьезным последствиям и подорвать общественное доверие.

Особую роль в противодействии коррупции играет воспитание молодого поколения. Формирование таких ценностей, как честность, справедливость и ответственность, должно начинаться с раннего возраста. В образовательных учреждениях необходимо уделять внимание развитию правовой культуры и антикоррупционного мышления.

Современные технологии также становятся эффективным инструментом в борьбе с коррупцией. Цифровизация государственных услуг позволяет минимизировать человеческий фактор, повысить прозрачность процессов и снизить риски злоупотреблений. Электронные сервисы делают взаимодействие между гражданами и государством более открытым и удобным.

Не менее важным является принцип «нулевой терпимости» к коррупции. Любые правонарушения должны выявляться и пресекаться на ранних стадиях. Только при условии строгого соблюдения закона можно построить справедливое и развитое общество.

В заключение стоит отметить, что противодействие коррупции — это долгосрочный процесс, требующий совместных усилий государства и граждан. Только объединяя усилия, можно добиться реальных результатов и создать общество, в котором царят честность, законность и справедливость. Нет коррупции — значит есть будущее.

ҚАҒАРМАН БАБА -БАУЫРЖАН!

Қазақ халқының тарихында елін, жерін қорғап, ұлт рухын биіктеткен тұлғалар аз емес. Солардың ішінде ерекше орны бар қаһармандардың бірі – Бауыржан Момышұлы. Ол – тек әскери қолбасшы ғана емес, сонымен қатар ұлттық мінезді, намысты, тәртіпті бойына сіңірген, кейінгі ұрпаққа өшпес мұра қалдырған қайраткер.

Бауыржан Момышұлы 1910 жылы дүниеге келіп, жастайынан еңбекке, тәртіпке бейім болып өсті. Оның өмір жолы қарапайым ауыл тіршілігінен басталып, үлкен ерлікке ұласты. Ол білім алып, әскери салаға бет бұрып, өзінің табандылығы мен батылдығының арқасында біртіндеп кәсіби әскери маманға айналды. Оның мінезіндегі қаталдық пен әділдік оны ерекше тұлға етті.

Екінші дүниежүзілік соғыс жылдарында Ұлы Отан соғысы кезінде Бауыржан Момышұлы Мәскеу түбіндегі қиян-кескі шайқастарда батальон, кейін полк басқарды. Ол басқарған бөлімдер жауға қарсы табанды түрде

соғысып, талай қиын сәттерден аман шықты. Бұл шайқастарда оның әскери тактикасы, шешімділігі және сарбаздарға деген сенімі ерекше байқалды. Жауынгерлер оны тек командир емес, рух беруші көшбасшы ретінде сыйлады.

Соғыс даласында ол тек бұйрық беруші емес, өзі де алдыңғы шепте жүріп шайқасатын батыл қолбасшы болды. Оның “жауға қарсы шегінбеу”, “тәртіп – жеңістің негізі” деген ұстанымдары сол кездегі армия үшін үлкен тәрбие мектебіне айналды. Бауыржан Момышұлының ерлігі уақыт өте келе аңызға айналып, халық жадында мәңгі сақталды.

Соғыстан кейін ол қаруын қаламға алмастырды. Бауыржан Момышұлы өзінің бастан кешкен оқиғаларын, майдандағы шындықты әдебиет арқылы жеткізді. Оның ең танымал шығармаларының бірі – «Артымызда Москва». Бұл шығармада ол Мәскеу түбіндегі ауыр шайқастарды шынайы суреттеп, жауынгер рухын, қиындыққа төзімділікті көрсетеді. Сонымен қатар «Ұшқан ұя» атты

еңбегінде өзінің балалық шағы, отбасы тәрбиесі, ұлттық құндылықтар жайлы терең ойлар айтады.

Бауыржан Момышұлының шығармалары тек тарихи естелік емес, сонымен қатар тәрбиелік мәні зор еңбектер. Онда отансүйгіштік, намыс, адалдық, адамгершілік сияқты қасиеттер кеңінен насихатталады. Ол «тәртіпсіз ел болмайды, тәртіпке бас иген құл болмайды» деген ойларымен де халыққа үлкен ой салды.

Оның тұлғасы уақыт өткен сайын биіктей түсуде. Бауыржан Момышұлы – батырлық пен парасаттың, қаталдық пен әділдіктің, ерлік пен рухтың символы. Ол өз өмірімен ұлтқа үлгі көрсетіп, кейінгі ұрпаққа үлкен аманат қалдырды.

Қорытындылай келе, Бауыржан Момышұлы – қазақ халқының мақтанышы, ел қорғаған ержүрек батыр, рухы мықты тұлға. Оның ерлігі мен еңбегі ешқашан ұмытылмайды, себебі ол – тарихта алтын әріппен жазылған есім.

Дана Есімханова

1-МАМЫР БІРЛІК КҮНІ



2026 жылдың 1 мамыры күні Қарабұлақ ауылдық округінде Қазақстан халқының бірлігі күніне орай тұрғындар арасында кең ауқымды спорттық жарыстар ұйымдастырылды. Аталған іс-шара ауыл тұрғындарының бірлігін нығайтып, салауатты өмір салтын насихаттауға бағытталды.

Жарыс бағдарламасына дойбы, шахмат, үстел теннисі, тоғызқұмалақ, волейбол, кермеге тартылу, шағын футбол және баскетбол сынды спорт түрлері енгізілді. Қатысушылар әр бағыт бойынша өзара бақ сынасып, жоғары деңгейдегі дайындықтарын көрсетті. Тартысты өткен ойындар жанкүйерлерге ерекше әсер сыйлап, спортқа деген қызығушылықты арттырды.

Іс-шара барысында қатысушылар белсенділік танытып қана қоймай, ұйымшылдық пен достықтың үлгісін көрсетті. Бұл жарыс ауыл тұрғындары арасындағы ынтымақты арттырып, бұқаралық спорттың дамуына оң серпін берді.

Жарыс қорытындысы бойынша жеңімпаздар мен жүлдегерлер «Жетісу облысының бұқаралық спортты дамыту және спорттық іс-шараларды өткізу спорт клубы» КММ-нің Ескелді аудандық филиалы атынан арнайы медальдармен және грамоталармен марапатталды. Сонымен қатар, Ескелді аудандық әкімдігі тарапынан бағалы сыйлықтар табысталды.

Мұндай игі шаралар алдағы уақытта да өз жалғасын тауып, тұрғындар арасында спорт пен салауатты өмір салтын насихаттау жұмыстары жүйелі түрде жүргізілетін болады.

Г.Омарова,

«Жетісу облысының бұқаралық спортты дамыту және спорттық іс-шараларды өткізу спорт клубы» КММ-сі Ескелді аудандық филиалының басшысы

ОТАН ҚОРҒАУШЫЛАР КҮНІ – ЕРЛІК ПЕН ЕЛДІК СИМВОЛЫ!

– Қайырлы күн! Баршаңызды 7 мамыр – Отан қорғаушылар күнімен шын жүректен құттықтаймын! Бүгін бізбен осы мерекенің маңызы туралы сыр-сұхбатымызда Ерناзарұлы Әлібек мырзамен әңгімелесеміз. Ерназар Әлібекұлы, Ескелді ауданы Ақын Сара ауылының тумасы, жеке кәсіпкер. Алдымен, осы күн сіз үшін нені білдіреді?

– Сәлеметсіз бе! Рақмет. Бұл күн мен үшін ерекше маңызға ие. Отан қорғаушылар күні – ел тыныштығын күзетіп жүрген азаматтарға көрсетілетін құрметтің белгісі. Бұл тек әскери қызметкерлердің ғана емес, елінің болашағына бейжай қарамайтын әрбір азаматтың мерекесі деп ойлаймын.

– Иә, өте дұрыс айтасыз. Жалпы, бұл мерекенің тарихына тоқталып өтсеңіз?

– 7 мамыр 1992 жылы Қазақстан Республикасының Қарулы Күштері құрылған күнмен байланысты. Осы күні еліміздің қауіпсіздігін қамтамасыз ететін ұлттық армияның негізі қаланды. Содан бері бұл күн Отан қорғаушылар күні ретінде аталып келеді.

– Қазіргі таңда Отан қорғаушылардың қоғамдағы рөлі қандай деп ойлайсыз?

– Қазіргі заманда олардың рөлі өте маңызды. Әлемде түрлі қауіп-қатерлер бар, сондықтан елдің қорғанысы мықты болуы тиіс. Әскери қызметкерлер тек шекараны қорғап қана қоймай, төтенше жағдайларда да халыққа көмек көрсетеді. Олар – елдің тірегі.

– Сіздің ойыңызша, нағыз Отан қорғаушы қандай қасиеттерге ие болуы керек?

– Ең алдымен, ол – батыл, тәртіпті, жауапкершілігі жоғары адам болуы керек. Сонымен қатар, патриоттық сезімі мықты, өз елін сүйетін азамат болуы қажет. Білім мен кәсіби дайындық та маңызды рөл атқарады.

– Қазіргі жастардың әскери қызметке деген көзқарасы туралы не айтасыз?

– Жастардың арасында патриоттық рух жоғары деп ойлаймын. Көптеген жас жігіттер әскери борышын абыроймен өтеп келеді. Дегенмен, кейбіреулер бұл міндеттің маңызын толық түсінбеуі мүмкін. Сондықтан тәрбиелік жұмыстарды күшейту қажет.

– Жастарды Отансүйгіштікке тәрбиелеудің қандай жолдарын ұсынар едіңіз?

– Бұл ең алдымен отбасынан басталады. Сонымен қатар мектепте, жоғары оқу орындарында патриоттық тәрбиеге ерекше көңіл бөлінуі керек. Тарихты білу, батырларымызды құрметтеу – үлкен рөл атқарады.

– Сіз үшін “Отан” ұғымы нені білдіреді?

– Отан – бұл туған жер, отбасы, ана тілі, мәдениет. Бұл – менің өткенім, бүгнім және болашағым. Әр адам өз Отанын қадірлеп, қорғауы тиіс.

– Қазіргі таңда әскери қызметтің қандай артықшылықтары бар деп ойлайсыз?

– Әскери қызмет адамды тәртіпке, жауапкершілікке үйретеді. Сонымен қатар физикалық және рухани тұрғыдан шыңдайды. Бұл – нағыз өмір мектебі.

– Ал қиындықтары туралы не айтар едіңіз?

– Әрине, қиындықтарсыз болмайды. Қатаң тәртіп, физикалық жүктеме, отбасыдан алыс болу – бәрі де оңай емес. Бірақ бұл сынақтар адамды шыңдайды.

– Бүгінгі мереке қарсаңында Отан қорғаушыларға қандай тілек айтасыз?

– Барлық Отан қорғаушыларға зор денсаулық, мықты рух, табыс тілеймін.

Еліміз аман, жұртымыз тыныш болсын!– Әсерлі әңгімеңіз үшін көп рақмет! Тағы да мереке құтты болсын! Рақмет, сіздерге де!

Сағадат Сағиұлы

ҚР Жазушылар одағының мүшесі, тілші

ӨНЕР МЕН РУХАНИЯТТЫҢ БИІК ТҰЛҒАСЫ

МЕНІҢ АТАМ МАЙДАНГЕР

Бекбосын Қажыбек Құдайбергенұлы 1946 жылдың 19-шы мамыр айында Талдықорған облысы Қапал ауданы, Қоңыр ауылы, Ұзынбұлақ бөлімшесінде дүниеге келген. Ғ. Орманов атындағы 11-жылдық мектепті бітіріп, Алматыдағы эстрада және цирк өнері студиясында ҚАЗ ССР Халық әртісі Ғарифолла Құрманғалиевтің халық әні клас-сына оқуға түсті.

Қажыбек Бекбосын 1967 жылы республикалық эстрада өнері студиясын ойдағыдай бітіргеннен кейін Мемлекеттік «Қазақконцерт» бірлестігінің әнші-домбырашысы болып қызмет атқарған.

Қажыбек Бекбосын осыған дейін болмаған әншіліктің жаңа жолын ашты. Ол қазақтың Батыс Қазақстан, яғни Мұхит Мералыұлы салған ән мектебінде ҚР Халық әртісі Ғарифолла Құрманғалиевтен білім алды, оған қоса арқа әнінің, Жетісудың әншілік жолын ашты, яғни Ақан, Біржан, Естай, Кенен шығармаларын терең зерттеп меңгеріп, тыңдармандарына ұсынып, жоғары дәрежедегі шеберлікпен орындай білді.

Қажыбек Бекбосын бұған дейін ешбір әншіде болмаған, Қазақстанның үш тараптағы әндерін бір арнаға жинап, оны бір әншінің орындауында айтуға болатынын дәлелдеді. Ол оңай жұмыс емес, оған табиғатынан берілген диапозоны биік, үлкен дауыс керек, әрі әншілік мектептің ерекшелігін түсініп, әрбір қыр-сырын ашатын түсінік, білімділік керек.

Бұл ерекшеліктердің барлығы Қажыбек Бекбосынның өзіне ғана тән екенін ескергеніміз жөн. Ол біз көрген жаңа ғасырға Қажыбек Бекбосын арқылы жеткен жаңалық.

Қ. Бекбосынның табиғатына тән, құлаққа жағымды, сұлу тембрі әр тыңдаушының жүрегінен орын алады, кең диапозонды дауысы қазақтың классикалық әндерінің барлығын орындауға мүмкіндік береді.

Салыстырмалы түрде айтсақ, кешегі Біржан, Мұхит, Әміре, Ғарифолла, Жүсіпбек, Манарбек сияқты өнер саңлақтарымен терезесі тең, үлкен өнер иесі, XX-XXI ғасырдың әншілік жол бастаушысы, өнер тарихында аты жазылған үлкен өнер қайраткері.

Қажыбек Бекбосынның өнер жолы ғылыми жұмыс болып зерттелмеген, тек газет-журналдар беттерінде сұхбат ретінде ғана кездеседі.

Табиғаттың берген дарыны мен өзінің ерен еңбек сүйгіштігінің арқасында Қажыбек Бекбосынның әншілік репертуары халық әндері мен халық композиторлары шығармаларымен інжу-маржандарымен үздіксіз толығу үстінде.

Қазақтың атақты композиторлары: Біржан, Ақан, Естай, Мәди, Жаяу Мұса, Мұхит, Сара, Балуан Шолақ, Кенен, Иман Жүсіп, Шашубай, Майбасарұлы Мұхамеджан әндерінің ең үздік орындаушыларының ішінде Қ. Бекбосынның алатын орны ерекше.

Ол халықтың ән өнерінің өзіндік бояуын, әндік дәстүрін сақтай біліп, бүгінгі күнге жеткізіп, болашақ ұрпаққа халықтық дәстүрдегі ән орындау мектебін кешегі халық

әндерін орындау шеберлігін шыңына жеткізіп орындап, халықтық мектебін орнатып кеткен Қазақстанның халық әртістері Жүсіпбек Елебеков, Ғарифолла Құрманғалиев, Манарбек Ержанов, Әміре Қашаубаев, Дөнеш Рақышев сынды үздік ағаларын ұстаз тұтып, ән орындау шеберлігін шыңдап, орындаушылық шеберлігін жетілдіріп, көрермен-тыңдаушы халыққа нағыз орындаушылық, әншілік деңгейінің жоғарылығын дәлелдеп, тыңдаушысын таңқалдырып келеді.

Өз заманымыздың атақты композиторлары: Н. Тілендиев, І. Жақанов, К. Салықов, М. Егімбаевтардың ұлттық ән стилінде құрылған шығармалары да Қ. Бекбосынның репертуарына кіріп, әншінің өзіндік орындау шеберлігімен шыңдалып, көрермен халықтың сынынан өтіп, ризашылығына бөленді.

Қ. Бекбосын өзінің 46 жылдық әншілік өнер жолында бұрынғы Советтер Одағының құрамындағы туыстас республикалар Ресей, Өзбекстан, Түрікменстан, Қырғызстан, Тәжікстан республикаларында арнайы өткен өнер фестивальдары мен декадаларға Қазақстан Республикасының Мәдениет министрінің ұйғарымымен барып, қазақ өнерінің үздік әншілік мектебін көрсетіп, Қазақстан Республикасының мәртебесін көтеруге өзінің барлық мүмкіншілігімен үлесін қосты. Қазақстанның аймағын гастрольдік сапармен аралап, 10 000-нан астам концерт берді.

Өзінің бай репертуарының арқасында Қ. Бекбосын қазақ әндерінің жалынды жаршысы, қалың жұртшылыққа насихаттаушысы ретінде, Қазақстан Республикасының әншілерінің арасында өзіндік орны мен өзіндік үнімен ерекшеленетін өнерпаз.

Қ. Бекбосынның орындауындағы әндер 4 үлкен күйтабақ, 2 кіші күйтабақ болып жарық көрген, барлығы 50 ән жинағы тыңдармандарының ризашылығына бөленіп, тыңдарманның көңілдерінен орын алған шығармалар.

Қазақ радиосының алтын қорына Қ. Бекбосын орындайтын 100 ән жазылып, Қазақ теледидарының алтын қорына әнші туралы түсірілген көлемі 6 сағаттық бірнеше телефильмдер сақтаулы.

Көрермендер көңілінен жылы орын таба білген Қ. Бекбосын туралы жазылған оқырман пікірлері, арнайы жазылған өлеңдер, мақалалар республикалық баспасөз бетінде үнемі жарық көруде.

Қ. Бекбосын Қазақстан Республикасының музыка қайраткерлері қоғамына мүше.

Ол өзінің әншілік-ұстаздық жолын 1999 жылы Алматы қыздар педагогикалық институтында «Хорды дирижерлау және вокал» кафедрасынан бастап, қазақтың дәстүрлі ән мектебін жалғастыруда нәтижелі еңбек етті.

Құрманғазы атындағы ұлттық консерваторияда шәкірт тәрбиелеп, қазіргі кезде 3 шәкірті республикалық конкурстардың лауреаты.

Әнші қазір нағыз творчестволық толысқан шағында, әрқашанда көрермендермен қауышуға асығады.

Халқына көрсеткен еңбегі

бағаланып, ҚР Президентінің жарлығы мен 1992 жылы 27 тамызда ҚР еңбек сіңірген әртісі, ал 1998 жылы 11 желтоқсанда шыққан ҚР Президентінің жарлығы бойынша Қазақстанның Халық әртісі ең жоғары құрметті атаққа ие болды.

2004 жылы Түркістан қаласындағы Қ.А. Ясауи атындағы Халықаралық қазақ-түрік университетінің Президенті профессор С.Ж. Пірәлиев мырзаның шақыртуымен келіп, Тұран жерінде халық дәстүрі, әншілік мектебін жалғастырып, шәкірттер даярлап, ұстаздық етуде.

Профессор, кафедра меңгерушісі, өзінің ұстаздық-үйретуші қызметін нәтижелі атқаруда.

Отбасында екі баланың әкесі, алты немеренің ардақты атасы. Мінезі ұстамды, жұмыста талап қоя біледі, өз ұжымының ортасында қадірлі азамат бола білді.

2008 қазан айынан ЖАК доценті, Қ.А. Ясауи атындағы Халықаралық қазақ-түрік университетінің профессоры. 6 шәкірті республикалық деңгейдегі конкурстардың лауреаты.

25 ғылыми еңбегі, «Қазақтың дәстүрлі әншілік өнері», «Халық композиторларының әндерінің тарихы» атты тақырыптарында оқу құралы шығарған.

2011 жылы Қазақстан Республикасының Тәуелсіздігінің 20 жылдығына орай Қазақстан Республикасының Білім және ғылым министрлігінің Қазақстан Республикасының білім беру ісінің құрметті қызметкері құрметті атағы берілді.

Қажыбек Бекбосын еліміздің ежелгі ән мұралары мен дәстүрлі әншілік өнері хақында тарихи шолу жасай келіп, оны шындық ұғымдармен, өмір құбылыстарымен, адамзат тіршіліктің нысымен ұштастыра құрастырады.

Сондай-ақ ән мен әншілік өнердің адам өмірінде алатын орны және оның саяси, қоғамдық-әлеуметтік, тәлім-тәрбиелік мәндерін жан-жақты ашып көрсетуге тырысады. Әншілік өнердің осылайша жүйеленуі ойға қонымды.2 рет ҚР Тұңғыш Президенті - Елбасының мәдениет саласындағы мемлекеттік стипендиясының иегері белгілі болды.

Қажыбек Бекбосынның негізгі мақсаты дәстүрлі әншілік өнерді мұрат еткен жас өнерпаздарға оны меңгертудің қағидалары мен әдіс-тәсілдерін үйрету болғандықтан, сол салада оқып, тәлім-тәрбие алып жүрген студенттер мен олардың оқытушы ұстаздарының қиын да қастерлі әншілікті игерудің жолдарын, іс-әрекетін нақтылы және дәлелді мысалдармен ойға қонымды етіп талдай көрсете білгендігін айтуға тиіспіз.

Автордың қазіргі Егеменді Қазақстан атанған республикамыздағы эстрадалық әншілік өнерінің аяқ алысы мен даму барысы, жалпы хал-ахуалы жайында жанашырлықпен ашына жазған пікірлерінің құндылығы ерекше атап айтамыз.

Қазақстанның халық әртісі, әнші, ұстаз Қажыбек Бекбосынның «Қазақтың дәстүрлі әншілік өнері» атты еңбегі тек әншілікті мұрат тұтқан адамдарға ғана емес, барша халық жұртшылықтың көдесіне асатын бірден-бір бағалы дүние деп білеміз.

Арай Елубеков, Ескелді ауданы , Қоңыр ауылдық округі әкімі



Екінші дүниежүзілік сұрапыл соғыс уақытында қазақ жауынгерлері көзсіз ерлік көрсеті. Ел басына қиын-қыстау күн туғанда батырларымыз қолына қару алып, Отан үшін қанын төгіп, жанын берді. Майдан даласында оқ пен оттың арасында жауға қарсы күресіп, ерлік көрсеткен жауынгерлердің қатарында менің атам Жақсылықов Армен Тохтахметұлы да бар. Ұлы Жеңістің 81 жылдығы қарсаңында оқырман қауымға соғыс ардагері Армен Тохтахметұлы атамның өмір жолы жөнінде баяндағым келеді.

Зұлмат соғыстың зардабын көрген атам 1925 жылы Алакөл ауданы Еңбекші ауылында туған. Оның балалық шағы мен бозбала кезі өзі туып-өскен жерінде

өтті. Атам ауылдағы орта мектепті тамамдай салысымен Отан алдындағы борышын өтеу үшін әскерге аттанып, Ташкент қаласындағы әскери училищенің курсанты болды. Қанаты қатайып, буыны бекіген бозбала қару асынады деп кім ойлаған? Әскер қатарында жүріп кіші лейтенант атағын алған майдангер атам, Екінші дүниежүзілік соғысқа аттанады. Сөйтіп, 2-Украина майданына атқыштар взводының командирі ретінде соғысқа кірді. Румыния, Чехословакия, Венгрия жерлерін неміс фашистерінен азат ету жорықтарына қатысты. 141 атқыш дивизиясы, 187 атқыш полкі құрамында соғысқан атам елі мен жері үшін қан майданның ортасына ұрысқа кіріп, от кешіп, мұз жастанды. От пен оқтың, талай қантөгістің ортасында жүріп, ерлігімен көзге түсті. Солдаттармен бірге жеңіске жетудің жолында кеудесін оққа тосады. Отан үшін от кешіп, соғыс өрті тұтанған майданда ерлік көрсеткен атам екіншіке қарай 1943 жылы жарақат алып, еліне оралады. Десе де сұрапыл соғыста көрсеткен ерен ерлігі бағаланып, 1945 жылы мамыр айының 15-ші жұлдызында Қызыл жұлдыз орденімен марапатталды. Сонымен қатар, «1941-45 жылдардағы Ұлы Отан соғысында Германияны жеңгені үшін», «Ұлы жеңіске 20 жыл», «СССР Қарулы Күштеріне 50 жыл» медальдарымен марапатталады.

Соғыстан келгеннен кейін майдангер атам ауылын өркендету үшін түрлі салада жұмыс ітейді. Ауылдың қарадомалақ балалары мен қаракөз қыздарын білім нәрімен сусындату үшін ұстаздық жолға түседі. Қажырлы еңбегінің арқасында мұғалімінен мектеп директорына дейін көтеріледі. Болашақ жастарға сапалы білім беру үшін барын салған атамның биік шыңдарды бағындырған шәкірттері жетіп артылады. Отан үшін оқтан қаймықпаған жанның жанқиярлық ісі бәрімізге өшпес өнеге. Ол ұрыс даласында ерлік көрсетіп қана қоймай, ауылға келіп болашақ ұрпақты білім нәрімен сусындатты.

Атам тоғыз баласын өсіріп, тәрбиеледі. Оқытты, тоқытты. Немерелерінің тәтті қылығын көрді. Мен майдангер атамның көзін көрген немерелерінің бірімін.

Біз майдангердің ұрпағы ретінде Ұлы Жеңіс мерекесін асыға күтеміз. Себебі, Жеңісті жақындатқан жауынгерлердің ерлігін газетке жариялап, телеарналарда көрсеткен сайын өмірі өнегеге толы атамызды мақтанышпен еске аламыз.

Жақсылықов Асхат Жанатұлы , Қазақстан Республикасы Бас прокуратурасының Құқықтық статистика және арнайы есепке алу жөніндегі Комитеттің Жетісу облысы бойынша департаментінің ұйымдастыру-кадр жұмысы жөніндегі аға прокуроры

С ДНЁМ ЗАЩИТНИКА ОТЕЧЕСТВА!

7 мая в Казахстан отмечается один из значимых государственных праздников — День защитника Отечества. Этот день символизирует мужество, честь и преданность Родине, объединяя всех, кто стоит на страже мира и безопасности страны.

История праздника тесно связана с созданием Вооружённых Сил независимого Казахстана. Именно 7 мая 1992 года Первый Президент страны Нурсултан Назарбаев подписал указ о формировании национальной армии. С тех пор этот день стал символом становления и укрепления обороноспособности государства.

Сегодня День защитника Отечества — это не только профессиональный праздник военнослужащих, но и день признания всех мужчин, которые своим трудом, ответственностью и готовностью защищать свою семью и страну вносят вклад в общее благополучие общества. В этот день особые слова благодарности адресуются военнослужащим, ветеранам, офицерам и солдатам, которые ежедневно несут службу, обеспечивая спокойствие граждан.

Вооружённые силы Казахстана сегодня — это современная, профессиональная армия, оснащённая новейшей техникой и обладающая высоким уровнем подготовки. За годы независимости армия прошла большой путь развития, укрепив свою боеготовность и авторитет на международной арене. Казахстанские военнослужащие участвуют в миротворческих миссиях, демонстрируя высокий уровень профессионализма и преданность принципам мира и стабильности.

День защитника Отечества — это также праздник патриотизма. Он напоминает каждому гражданину о важности любви к Родине, уважения к её истории и готовности защищать её интересы. В школах и учреждениях проводятся патриотические мероприятия, встречи с ветеранами, уроки мужества, направленные на воспитание подрастающего поколения в духе гражданской ответственности и национальной гордости.

Особое значение этот праздник имеет для молодых людей, которые только готовятся связать свою жизнь с военной службой. Для них это пример чести, дисциплины и самоотверженности. Служба в армии остаётся важной школой жизни, формирующей характер, силу духа и чувство долга.

В этот праздничный день по всей стране проходят торжественные мероприятия, концерты, парады и церемонии награждения. Люди выражают благодарность тем, кто посвятил свою жизнь защите Родины, вспоминают героические страницы истории и чтят память павших.

От всей души поздравляем всех защитников Отечества с этим значимым праздником! Желаем крепкого здоровья, благополучия, мирного неба над головой и новых достижений на благо нашей Родины. Пусть в ваших домах всегда царят согласие, счастье и уверенность в завтрашнем дне!

А.Ахметова

СЫБАЙЛАС ЖЕМҚОРЛЫҚҚА ЖОЛ ЖОҚ

Сыбайлас жемқорлық — кез келген мемлекеттің дамуына кері әсер ететін ең қауіпті әлеуметтік дерттердің бірі. Ол қоғамдағы әділдік пен сенімді әлсіретіп, экономиканың дамуын тежейді, халықтың билікке деген сенімін төмендетеді. Сондықтан да Қазақстан үшін сыбайлас жемқорлықпен күрес — мемлекеттік саясаттың басым бағыттарының бірі болып табылады.

Бүгінгі таңда елімізде жемқорлықтың алдын алу және оны жою мақсатында кешенді шаралар жүзеге асырылуда. Арнайы заңдар қабылданып, мемлекеттік қызмет жүйесінде ашықтық пен есептілік қағидалары күшейтілді. Мемлекеттік қызметшілерге қойылатын талаптар артып, олардың қызметі қоғам тарапы-

нан қатаң бақылауға алынуда. Бұл — адалдық мәдениетін қалыптастыруға бағытталған маңызды қадамдар.

Сыбайлас жемқорлық тек құқықтық мәселе ғана емес, ол — қоғамның санасына, мәдениетіне байланысты құбылыс. Сондықтан онымен күресу әрбір азаматтың жауапкершілігін талап етеді. Әр адам өз ісінде адалдық пен әділдікті басты қағида етіп ұстанса, қоғамда жемқорлыққа орын қалмайды.

Жастардың бойында жемқорлыққа қарсы иммунитет қалыптастыру да аса маңызды. Білім беру мекемелерінде адалдық, парасаттылық, жауапкершілік секілді құндылықтарды дәріптеу арқылы болашақ ұрпақты дұрыс бағытта тәрбиелеуге болады. Бұл — ұзақ мерзімді, бірақ нәтижелі жол.

Сонымен қатар, заманауи технологияларды енгізу арқылы мемлекеттік

қызмет көрсетуді цифрландыру жемқорлық тәуекелдерін азайтуға мүмкіндік береді. Электронды қызметтер азаматтар мен мемлекеттік органдар арасындағы тікелей байланысты азайтып, ашықтықты арттырады.Қоғамда «нәлдік тәзімділік» қағидатын қалыптастыру — жемқорлықпен күрестегі маңызды қадам. Әрбір заңбұзушылыққа дер кезінде әрекет ету, құқық бұзушыларды жауапкершілікке тарту — әділ қоғам құрудың негізі.

Қорыта айтқанда, сыбайлас жемқорлыққа қарсы күрес — тек мемлекеттік органдардың емес, бүкіл қоғамның ортақ міндеті. Әр азамат өз үлесін қосқанда ғана біз әділетті, ашық әрі дамыған мемлекет құра аламыз. Сыбайлас жемқорлыққа жол жоқ — бұл әрқайсымыздың ұстанымымызға айналуы тиіс.

ҚАЗАҚСТАН МЕН МОҢҒОЛИЯ ЗЕЙНЕТАҚЫ САЛАСЫНДА ҢНТЫМАҚТАСТЫҚ ОРНАТУДА

2026 жылғы 1 сәуірден бастап Қазақстан мен Моңғолия үкіметтері арасындағы зейнетақы саласындағы ынтымақтастық туралы келісім (бұдан әрі – Келісім) күшіне енді. Келісім екі ел азаматтарының зейнетақы құқықтарын қорғауға бағытталған.

Келісім Қазақстан немесе Моңғолия аумағында тұрақты тұратын және осы елдердің бірінің аумағында еңбек өтілі бар азаматтарға қолданылады. Аталған еңбек өтілі тұратын мемлекетінің заңнамасына сәйкес зейнетақы тағайындау кезінде ескерілетін болады.

Келісім аясында келесі төлем түрлері тағайындалады:

-Қазақстанда – республикалық бюджет есебінен жасына байланысты зейнетақы төлемдері, сондай-ақ міндетті зейнетақы жарналары мен міндетті кәсіптік зейнетақы жарналары есебінен Бірыңғай жинақтаушы зейнетақы қорынан (БЖЗҚ) төленетін зейнетақы төлемдері (жинақтаушы зейнетақы);

-Моңғолияда – сақтандыру зейнетақы қорынан жасына байланысты зейнетақылар. Зиянды және ауыр еңбек жағдайларында жұмыс істеген адамдарға тағайындалатын мерзімінен бұрын төленетін зейнетақылар бұл Келісімге кірмейді (бұл жағдайда төлемдер Моңғолияның әлеуметтік сақтандыру туралы заңнамасына сәйкес сақтандыру зейнетақы қорынан жүзеге асырылады).

Қазақстанда бюджет қаражаты есебінен жасына байланысты зейнетақыны және Моңғолияда жасына байланысты зейнетақыны тағайындауға өтініш, қажетті құжаттарымен бірге, өтініш беруші тұратын елдің құзыретті органына тапсырылады.

Бұл ретте Моңғолия азаматтары БЖЗҚ-дан жинақтаушы зейнетақы төлемдерін алу үшін өтінішті қажетті құжаттарымен бірге екі елдің бірінің құзыретті органына ұсына алады.

Келісімді іске асыруға уәкілетті органдар:

– Қазақстанда – Қазақстан Республикасының Еңбек және халықты әлеуметтік қорғау министрлігі;

– Моңғолияда – Моңғолияның Еңбек және әлеуметтік қорғау министрлігі.

Қазақстан тарапынан Келісімді іске асыратын құзыретті органдар:

-БЖЗҚ – жинақтаушы зейнетақы мәселелерімен айналысады. Оның функцияларына БЖЗҚ-да зейнетақы жинақтары бар Моңғолия азаматтарынан немесе олардың өкілдерінен өтініштер мен құжаттарды қабылдау, мәліметтер мен құжаттарды өңдеу, жинақтаушы зейнетақыны тағайындау немесе тағайындаудан бас тарту туралы шешім қабылдау, сондай-ақ төлемдерді жүзеге асыру кіреді;

-Қазақстан Республикасы Еңбек және халықты әлеуметтік қорғау министрлігінің Халықты әлеуметтік қорғау саласындағы реттеу және бақылау комитеті (Комитет) – зейнетақы тағайындау кезінде еңбек өтілін растауды және тиісті сұраулар жіберуді жүзеге асырады. Егер Моңғолия азаматына Қазақстанда зейнетақы тағайындалса, қажет болған жағдайда оның Моңғолия аумағында жинаған еңбек өтілін растау үшін Моңғолияның құзыретті органына сұрау жолданады. Өз кезегінде, Комитет Моңғолия тарапының сұрауы бойынша Қазақстан азаматтарына Моңғолияда зейнетақы тағайындалса, олардың еңбек өтілі туралы ақпарат ұсынады.

Моңғолия азаматтарына БЖЗҚ-дан жинақтаушы зейнетақы төлемдері:

-алушы Қазақстан заңнамасына сәйкес зейнеткерлік жасқа (ерлер үшін – 63 жас, әйелдер үшін – 2026 жылы 61 жас) толып, Қазақстаннан Моңғолияға тұрақты тұруға (ТТЖ) кеткен жағдайда және «Жеке тұлғалар» мемлекеттік деректер базасында оның ТТЖ-ға кеткені туралы белгі болған кезде (зейнетақы жинақтарын ТТЖ-ға кетуіне байланысты біржолғы төлеу қарастырылмаған);

-ай сайын алушының шотына Моңғолияның ұлттық валютасы – төгрәгпен аудару арқылы жүзеге асырылады.

Қазақстан мен Моңғолия арасындағы осы Келісімнің қабылдануы зейнетақы саласындағы халықаралық ынтымақтастықты дамытудағы маңызды қадам болып табылады. Ол екі елде еңбек еткен азаматтардың зейнетақы құқықтарының сақталуын қамтамасыз етіп, зейнетақы тағайындау үдерісін анағұрлым ыңғайлы ері ашық етеді. Келісімді іске асыру азаматтарға шетелде жинақтаған еңбек өтілін есепке алуға және тұратын елдің заңнамасына сәйкес зейнетақы төлемдерін алуға мүмкіндік береді. Бұл, әсіресе, халықтың еңбек көші-қоны артып отырған жағдайда аса маңызды.

БЖЗҚ 2013 жылғы 22 тамызда «ГНПФ» ЖЗҚ» АҚ негізінде құрылды. БЖЗҚ құрылтайшысы және акционері – Қазақстан Республикасы Қаржы министрлігінің «Мемлекеттік мүлік және жекешелендіру комитеті» ММ арқылы Қазақстан Республикасының Үкіметі. БЖЗҚ зейнетақы активтерін сенімгерлікпен басқаруды Қазақстан Республикасының Ұлттық Банкі жүзеге асырады. Зейнетақы заңнамасына сәйкес БЖЗҚ міндетті зейнетақы жарналарын, жұмыс берушінің міндетті зейнетақы жарналарын, міндетті кәсіптік зейнетақы жарналарын, ерікті зейнетақы жарналарын тартуды, сондай-ақ "Қазақстан Республикасының екінші деңгейдегі банктерінде орналастырылған депозиттерге міндетті кепілдік беру туралы" Қазақстан Республикасының Заңына сәйкес депозиттерге міндетті кепілдік беруді жүзеге асыратын ұйым аударған кепілдік берілген депозит бойынша кепілдік берілген өтеменің талап етілмеген сомасы есебінен қалыптастырылған ерікті зейнетақы жарналары есепке алып, оның есебін жүргізеді, зейнетақы төлемдерін жүзеге асыруды қамтамасыз етеді. Сондай-ақ Қор нысаналы активтер мен нысаналы талаптарды есепке алуды, нысаналы жинаққа шоттарына нысаналы жинақтарды (НЖ) есепке алу мен есептеуді, НЖ төлемдерін оларды алушының банк шоттарына есептеуді, "Ұлттық қор – балаларға" бағдарламасы шеңберінде Қазақстан Республикасының Үкіметі айқындаған тәртіппен НЖ қайтарымдарын есепке алуды жүзеге асырады (толығырақ www.enpf.kz сайтында).

НАЧИСЛЕННЫЙ ИНВЕСТИЦИОННЫЙ ДОХОД КАЗАХСТАНЦЕВ ЗА 3 МЕСЯЦА 2026 ГОДА ПРЕВЫСИЛ 307 МЛРД ТЕНГЕ

Инвестиционный доход казахстанцев формируется как за счёт управления пенсионными активами Национальным Банком Казахстана (НБРК), так и частными управляющими инвестиционным портфелем (УИП).

В результате инвестиционной деятельности НБРК по управлению пенсионными активами за счет обязательных пенсионных взносов (ОПВ), обязательных профессиональных пенсионных взносов (ОППВ), добровольных пенсионных взносов (ДПВ) размер начисленного инвестиционного дохода за 3 месяца 2026 года составил 271,4 млрд тенге, за счет обязательных пенсионных взносов работодателя (ОПВР) - 34,1 млрд тенге.

В свою очередь, по итогам инвестиционной деятельности УИП размер начисленного инвестиционного дохода за 2026 г. на 01.04.2026 г. составил 1,56 млрд тенге.

Напомним, что доверительные управляющие реализуют сбалансированную инвестиционную политику, инвестируя в различные виды финансовых инструментов по валютам, странам, секторам и эмитентам. Инвестиционный доход при этом формируется из разных источников: из доходов в виде вознаграждения по ценным бумагам (вкладам и другим операциям), за счет рыночной и валютной переоценки финансовых инструментов, активов, находящихся во внешнем управлении, и т.д. Таким образом, величина инвестиционного дохода зависит от целого ряда факторов: динамики рыночной стоимости инструментов в портфеле, колебаний валютных курсов, уровня инфляции, выплат дивидендов и других условий. В разные периоды доходность может как расти, так и снижаться, что отражается на общей сумме пенсионных накоплений вкладчиков. Основной причиной снижения инвестиционного дохода с начала текущего года по пенсионным активам, находящимся в управлении НБРК, является отрицательная курсовая переоценка валютных активов вследствие укрепления тенге к доллару США - с 505,53 до 478,77 тенге за доллар США.

Несмотря на волатильность финансовых рынков, обеспечивается положительный инвестиционный доход и реальная доходность пенсионных накоплений в средне- и долгосрочной перспективе. Накопленная инвестиционная доходность с момента основания накопительной пенсионной системы в 1998 году по состоянию на 1 апреля 2026 года с нарастающим итогом составила 1 184,74% при инфляции за весь период 970,03%.

По состоянию на 1 апреля 2026 г. накопленный с 01.04.2014 года (после объединения пенсионных активов в ЕНПФ) чистый инвестиционный доход, заработанный НБРК, составил 10,54 трлн тенге. С учетом произведенных выплат его доля в общем объеме пенсионных накоплений вкладчиков (получателей) составляет 40,7%, что свидетельствует о значимой роли инвестиционной деятельности в структуре накоплений граждан.

Важно отметить, что доходность пенсионных активов за отдельные краткосрочные периоды времени не является показателем эффективности их управления, поскольку доходы в виде вознаграждения по финансовым инструментам и другим операциям, начисленные за короткий промежуток времени, не всегда покрывают колебания стоимости ценных бумаг и курсов валют за данный период. Поэтому объективный анализ размера инвестиционного дохода целесообразно делать за более длительный период времени.

Напомним, что вкладчики имеют право на перевод части пенсионных активов (до 50% пенсионных накоплений за счет обязательных пенсионных взносов и до 100% пенсионных накоплений за счет добровольных пенсионных взносов) в управление частным управляющим инвестиционным портфелем (УИП), соответствующим требованиям регулятора. В сравнении с более консервативным управлением НБРК, направленным на сохранность пенсионных активов и обеспечение их положительной доходности в долгосрочном периоде, инвестиционные декларации УИП и требования регулятора предусматривают более широкие инвестиционные возможности УИП в целях повышения доходности пенсионных активов (при этом риски в УИП также выше).

Вся система инвестиционного управления и учета пенсионных активов является прозрачной: каждый вкладчик имеет возможность видеть свой инвестиционный доход в личном кабинете на сайте enpf.kz или в мобильном приложении.

Информация по инвестиционному управлению пенсионными активами ЕНПФ и о финансовых инструментах, в которые размещены пенсионные активы ЕНПФ, публикуется на официальном сайте ЕНПФ (www.enpf.kz) в разделе «Статистика и аналитика/Инвестиционное управление пенсионными активами», также на портале invest.enpf.kz

ЕРІКТІ ЗЕЙНЕТАҚЫ ЖАРНАЛАРЫ: ҚАЛАЙ АУДАРЫП, ҚАШАН АЛУҒА БОЛАДЫ?

«БЖЗҚ туралы өзекті сауалдар»

1)Ерікті зейнетақы жарналары туралы толығырақ айтып беріңізші.

Қазақстандағы жинақтаушы зейнетақы жүйесінде жарналардың келесі түрлері аударылады: міндетті (жұмыс беруші жұмыскердің жалақысының 10%-ын ай сайын аударды), міндетті кәсіптік зейнетақы жарналары (жұмыс беруші өз есебінен зиянды және қауіпті кәсіп жұмыскерлері кірістерінің 5% мөлшерінде төлейді). Сондай-ақ 2024 жылдан бастап жұмыс берушінің міндетті зейнетақы жарналары (ЖМЗЖ) енгізілді. Бұл жарна 1975 жылы және одан кейін туған барлық жұмысшылар үшін (2024 жылы 1,5% - дан, 2028 жылы біртіндеп 5%-ға дейін) төленеді. Бұған қоса жеке және заңды тұлғалар аудару алатын ерікті зейнетақы жарналары (ЕЗЖ) бар. Жеке тұлға өзі және (немесе) жақындары үшін өз табысы есебінен, ал заңды тұлғалар – өз қызметкерлерінің және (немесе) үшінші тұлғалардың пайдасына қаражат салады. Айта кеткен жөн, ЕЗЖ-ны азаматтар өз қалауымен төлейді, мөлшері мен жиілігін дербес белгілейді Бұл – жарналардың осы түрінің артықшылықтарының бірі.

2)Ерікті зейнетақы жарналарын қалай аударуға болады? Мұны жұмыс беруші жасай ала ма?

Ерікті зейнетақы жарналарын (ЕЗЖ) жеке және заңды тұлғалар аудару алады. Жеке тұлғалар қаражатты өз табысы есебінен өз пайдасына және (немесе) жақындары үшін аударса, заңды тұлғалар өз қызметкерлерінің және (немесе) үшінші тұлғалардың пайдасына аудару алады.

Ерікті зейнетақы жарналарын екінші деңгейдегі банктер, сондай-ақ жұмыс берушіге өтініш беру арқылы аударуға болады. Өтініш негізінде қаражатты жұмыс беруші Бірыңғай жинақтаушы зейнетақы қорына (БЖЗҚ) көрсетілген тұлғаның пайдасына аударылады.

ЕЗЖ есепке алынатын жеке зейнетақы шотын (ЖЗШ) ашу үшін БЖЗҚ кеңсесіне барудың қажеті жоқ – шот алғашқы жарна түскен кезде автоматты түрде ашылады. ЕЗЖ есепке алынатын ЖЗШ:

- агенттер ЕЗЖ аударған кезде ұсынатын жеке тұлғалардың тізімдері негізінде;

- жеке тұлға өзінің немесе үшінші тұлғаның пайдасына алғашқы жарна аударған кезде өтінішсіз ашылады.

3) Ерікті зейнетақы жарналары есебінен төлемдерді қашан және қалай алуға болады?

ЕЗЖ есебінен зейнетақы төлемдерін зейнет жасына толғанға дейін – 50 жас-тан бастап алуға болады.

Сонымен қатар, олар мүгедектігі бар адамдарға, сондай-ақ Қазақстан Республикасының заңдары мен Қазақстан Республикасы ратификациялаған халықаралық шарттарда өзгеше көзделмесе, Қазақстан Республикасынан тыс жерлерге тұрақты тұруға кеткен шетелдіктер мен азаматтығы жоқ адамдарға беріледі.

Елу жасқа толған немесе мүгедектігі бар адамдарға ерікті зейнетақы жарналары есебінен төлемдер алу туралы өтінішті БЖЗҚ-ға enpf.kz сайтындағы немесе уялы қосымшадағы жеке кабинет арқылы, сондай-ақ Қордың кез келген бөлімшесіне барып тапсыру қажет.

ЕЗЖ есебінен төлем алу тәртібі туралы толық ақпарат БЖЗҚ сайтындағы «Қызметтер»/«ЕЗЖ есебінен төлемдер» бөлімінде жарияланған.

Барлық жарна түрлері есебінен қалыптастырылған зейнетақы жинақтарының сомасын enpf.kz сайтындағы жеке кабинетте 24/7 режимінде қадағалауға болады.

4)Ерікті зейнетақы жарналары есебінен зейнетақы төлемдері қандай жағдайларда автоматты түрде тағайындалады?

Қазақстан Республикасының Әлеуметтік кодексіне енгізілген өзгерістерге сәйкес, ЕЗЖ есебінен зейнетақы төлемдерін жүзеге асыру ЕЗЖ есебінен зейнетақымен қамсыздандыру туралы шартта және БЖЗҚ-ның зейнетақы қағидаларында айқындалған тәртіп пен талаптарға сай жүргізіледі. 2026 жылғы наурыз айынан бастап елу жасқа толуына немесе мүгедектікке байланысты төлем алу үшін бұрын БЖЗҚ-ға жүгінбеген, бірақ БЖЗҚ-да ЕЗЖ есебінен зейнетақы жинақтары бар және зейнеткерлік жасқа жеткен тұлғаларға ЕЗЖ есебінен

зейнетақы төлемдерін тағайындаудың өтінішсіз тәртібі енгізілді.

ЕЗЖ есебінен зейнетақы төлемдерін (егер бар болса) тағайындаудың өтінішсіз тәртібі:

- зейнеткерлік жасқа толуына байланысты мемлекеттік бюджеттен төленетін зейнетақыны, сондай-ақ міндетті зейнетақы жарналары (МЗЖ) және (немесе) міндетті кәсіптік зейнетақы жарналары (МКЗЖ) есебінен төлемдерді алу үшін белгіленген тәртіппен Мемлекеттік корпорацияға өтініш білдірген кезде;

- ЕЗЖ есебінен төлемдерді проактивті қызмет шеңберінде жүзеге асыру, бұл ретте жыл сайын Мемлекеттік корпорациямен жүргізілетін салыстырып тексеру нәтижелері бойынша көрсетілген тұлғалардың халықты әлеуметтік қорғау саласындағы уәкілетті органның ақпараттық жүйесінде бюджет қаражаты есебінен тағайындалған жасына байланысты зейнетақы төлемдерінің және (немесе) мемлекеттік базалық зейнетақы төлемінің бар-жоғын анықтау негізге алынады.

Өтінішсіз тәртіп зейнет жасына толған тұлғаларға қатысты БЖЗҚ-дан зейнетақы төлемдерін жүзеге асыруға бірыңғай тәсілді қалыптастыру мақсатында енгізілді. Бұл жаңашылдық ЕЗЖ есебінен төленетін зейнетақы төлемдерін оңтайландырып, жалпыға бірдей белгіленген зейнеткерлік жасқа жеткен, бірақ елу жасқа толуына немесе мүгедектікке байланысты бұрын БЖЗҚ-ға төлем алу үшін жүгінбеген тұлғалардың ЕЗЖ есебіндегі зейнетақы жинақтарының талап етілмей қалу тәуекелін болдырмайды.

ЕЗЖ есебінен зейнетақы төлемдері, егер ЕЗЖ есебінен қалыптастырылған зейнетақы жинақтарының сомасы тиісті қаржы жылының 1 қаңтарына қолданыста болған республикалық бюджет туралы заңда белгіленген ең төменгі зейнетақының он екі еселенген мөлшерінен аспаса (2026 жылы - 828 588 теңге (12 × 69 049)), біржолғы тәртіппен жүзеге асырылады немесе міндетті жарналар түрлері есебінен төленетін төлемдермен қатар ай сайынғы кесте бойынша зейнетақы жинақтары толық таусылғанға дейін төленеді. Сонымен қатар, алушы БЖЗҚ-ға ЕЗЖ есебінен төлемдерді жүзеге асыру шарттарын өзгерту туралы өтінішпен жүгінуге құқылы.

5)Ерікті зейнетақы жарналары мұраға беріле ме?

Зейнетақы жинақтары, оның ішінде ерікті зейнетақы жарналары есебінен қалыптастырылған жинағы бар адам қайтыс болған жағдайда, оның зейнетақы жинағы Қазақстан заңнамасында белгіленген тәртіппен мұраға қалдырылады. Атап айтқанда, зейнетақы жинақтарын мұраға беру өсиет немесе заң бойынша жүзеге асырылады. Өсиет болмаған кезде немесе бүкіл мұраның тағдырын анықтап алмаған кезде, сондай-ақ, басқа жағдайларда мұрагерлік заң күшіне енеді.

6) Ерікті зейнетақы жарналары инвестицияланады ма? Оларды инвестициялық портфельді басқарушыларға аударуға бола ма?

Ерікті зейнетақы жарналары да, міндетті зейнетақы жарналарының барлық түрлері сияқты инвестицияланып, салымшыларға табыс әкеледі. Зейнетақы активтерін Қазақстан Республикасының Ұлттық Банкі басқарады. Десек те, салымшылар зейнетақы жинақтарын инвестициялық портфельді басқарушыларға (ИПБ) аударуға құқылы. Олар кірістілік пен тәуекелдің түрлі деңгейлеріне ие сан алуан инвестициялық стратегияларды ұсынады. Егер ИПБ-ға міндетті және міндетті кәсіптік зейнетақы жинақтарының 50%-ға дейінгі мөлшерін аударуға рұқсат етілсе, ерікті зейнетақы жинақтарын толық аударуға болады.

Зейнетақы жинағының бір бөлігін ИПБ-ға аудару салымшының өтініші бойынша жүргізіледі. Оны Қор сайтындағы жеке кабинетте немесе БЖЗҚ-ның кез келген филиалында электрондық форматта беруге болады. Инвестициялау нәтижелері бойынша басқарушы компанияны өзгертуге болады, бірақ мұндай мүмкіндік жылына бір рет қана беріледі. Осылайша, зейнетақы активтерін басқаруға қатысу – ЕЗЖ-ның тағы бір артықшылығы.

ЕНПФ ПРЕДСТАВЛЯЕТ ОТЧЕТ ОБ ИНВЕСТИРОВАНИИ ПЕНСИОННЫХ НАКОПЛЕНИЙ НА 1 АПРЕЛЯ 2026 ГОДА

АО «ЕНПФ» (ЕНПФ, Фонд) представляет отчет об управлении пенсионными активами Национального Банка Республики Казахстан (НБРК) и управляющими инвестиционным портфелем (УИП) на сайте enpf.kz в разделе «Статистика и аналитика - Инвестиционное управление пенсионными активами».

Общий объем пенсионных активов на 1 апреля 2026 года под управлением НБРК и УИП составил 26 811,26 млрд тенге. По состоянию на эту дату пенсионные активы ЕНПФ, находящиеся в доверительном управлении НБРК, сформированные за счет обязательных пенсионных взносов (ОПВ), обязательных профессиональных пенсионных взносов (ОППВ), добровольных пенсионных взносов (ДПВ), составили порядка 25 760,59 млрд. тенге. Объем пенсионных активов, сформированных за счет обязательных пенсионных взносов работодателя (ОПВР), находящихся в доверительном управлении НБРК, - 948,86 млрд. тенге.

Пенсионные активы под управлением УИП составили 101,81 млрд тенге.

Инвестиционный портфель пенсионных активов под управлением НБРК

Национальный Банк, как доверительный управляющий пенсионными активами ЕНПФ, проводит сбалансированную инвестиционную политику: инвестирует в различные виды финансовых инструментов, дифференцируя портфель по валютам, странам, секторам и эмитентам.

Согласно предоставленной Нацбанком информации основные направления инвестирования пенсионных активов, сформированных за счет ОПВ, ОППВ, ДПВ, на 1 апреля 2026 года выглядят следующим образом: государственные ценные бумаги Министерства финансов РК – 42,74%, облигации квазигосударственных компаний – 9,26%, облигации банков второго уровня Республики Казахстан – 2,58%, акции и депозитарные расписки эмитентов РК – 2,42%, депозиты НБРК – 2,09%, ГЦБ иностранных государств – 1,42%, МФО – 1,14%.

35,23 % активов инвестируется в рамках индексного управления. Такой подход предполагает формирование инвестиционного портфеля с ориентацией на эталонный портфель, представляющий собой набор ценных бумаг, отражающий стратегические интересы инвестора. Доходность эталонного портфеля служит мерой при оценке эффективности управления. В качестве эталонного портфеля используются индексы, разработанные и отслеживаемые ведущими мировыми финансовыми компаниями либо НБРК. Индексное управление активами осуществляется НБРК как самостоятельно, так и с привлечением зарубежных управляющих компаний по отдельным направлениям, включая субпортфели облигаций развитых и развивающихся стран, корпоративных облигаций и акций.

Инвестиционный портфель в разрезе валют, в которые номинированы финансовые инструменты, приобретенные за счет ОПВ, ОППВ, ДПВ, по состоянию на 1 апреля 2026 г. выглядит так: инвестиции в национальную валюту – 61,09%, в долларах США – 38,91% портфеля пенсионных активов.

В результате инвестирования доход в виде вознаграждения по ценным бумагам, в том числе по размещенным вкладам и операциям «обратное РЕПО» составил 549,32 млрд тенге, доходы от рыночной переоценки ценных бумаг – 94,12 млрд тенге, прочие доходы – 0,48 млрд тенге. Рыночная переоценка ценных бумаг, инвестированных в иностранную валюту, а также по активам, находящимся во внешнем управлении, с учетом курсовой переоценки сложилась отрицательной.

Размер начисленного инвестиционного дохода за последние 12 месяцев с апреля 2025 года по март 2026 года составил порядка 2,49 трлн тенге, доходность за данный период составила 10,74%.

Направления инвестирования ОПВР на 1 апреля 2026 года выглядят следующим образом: государственные ценные бумаги Министерства финансов РК – 93,84%, депозиты НБРК – 6,15%, денежные средства на инвестиционных счетах - 0,01%.

Инвестиционный портфель за счет ОПВР включает только финансовые инструменты, номинированные в национальной валюте. Доход в виде вознаграждения по ценным бумагам, в том числе по размещенным вкладам и операциям «обратное РЕПО» составил 30,65 млрд тенге. Рыночная переоценка

ценных бумаг принесла вкладчикам 3,45 млрд тенге.

Размер начисленного инвестиционного дохода за последние 12 месяцев с апреля 2025 года по март 2026 года составил порядка 104,22 млрд тенге, доходность за данный период составила 18,52%.

Подробная структура инвестиционного портфеля финансовых инструментов под управлением НБРК с указанием эмитентов и обзор инвестиционной деятельности размещены на официальном сайте ЕНПФ. Также на сайте enpf.kz размещена информация о структуре портфеля по пенсионным активам, сформированным за счет ОПВР.

Управляющие инвестиционным портфелем

Общий объем пенсионных активов, находящихся под управлением УИП, составляет 101,81 млрд тенге.

По состоянию на 1 апреля 2026 г. пенсионные активы, находящиеся в доверительном управлении АО «Alatau City Invest», составили 16,33 млрд тенге.

Основные инвестиции компании: паи Exchange Traded Funds (ETF) – 24,63 %, акции и депозитарные расписки эмитентов РК – 16,80 %, облигации банков второго уровня РК – 12,49%, облигации квазигосударственных организаций РК – 10,00%, корпоративные облигации эмитентов РК – 9,64%, РЕПО – 6,48%, корпоративные облигации иностранных эмитентов – 5,29%, МФО – 3,33%, ГЦБ иностранных государств – 1,90%.

Отметим, что 56,12% портфеля представлено в тенге, 42,86% – в долларах США, 1,02% – в других валютах.

Доходность пенсионных активов за последние 12 месяцев с апреля 2025 года по март 2026 года составила 10,62%.

Подробная структура инвестиционного портфеля финансовых инструментов под управлением АО «Alatau City Invest» с указанием эмитентов представлена на сайте ЕНПФ.

По состоянию на 1 апреля 2026 года пенсионные активы, находящиеся в доверительном управлении АО «Halyk Global Markets», составили 7,55 млрд тенге.

Основные инвестиции в структуре портфеля таковы: долевые инструменты иностранных эмитентов (Паи ETF) – 22,93%, облигации банков второго уровня РК – 16,53%, ГЦБ МФ РК – 11,44%, ноты НБРК – 15,96%, облигации квазигосударственных организаций РК – 11,68%, корпоративные облигации организаций РК – 6,79% акции и депозитарные расписки, выпущенные организациями Республики Казахстан – 4,15%, ценные бумаги, имеющие статус государственных, выпущенные центральными правительствами иностранных государств – 2,53%, обратное РЕПО (не более 90 календарных дней) – 2,07%.

Отметим, что 63,95% портфеля представлено в тенге, 36,05% – в долларах США.

Доходность пенсионных активов за последние 12 месяцев с апреля 2025 года по март 2026 года составила 10,54%.

Подробная структура инвестиционного портфеля финансовых инструментов под управлением АО «Halyk Global Markets» с указанием эмитентов представлена на сайте ЕНПФ.

По состоянию на 01.04.2026 г. пенсионные активы ЕНПФ, находящиеся в доверительном управлении АО «BCC Invest», составили 13,08 млрд тенге.

Основные направления инвестиций: облигации БВУ РК – 23,54%, ГЦБ МФ РК – 17,71%, облигации квазигосударственных организаций РК – 14,12%, РЕПО – 11,17%, корпоративные облигации эмитентов-резидентов РК – 9,62%, корпоративные облигации иностранных эмитентов – 6,25%, ГЦБ иностранных государств – 5,45%, акции и депозитарные расписки эмитентов-резидентов РК – 5,93%.

Инвестиции в национальной валюте составили 66,59% портфеля, в долларах США – 33,41%.

Доходность пенсионных активов за последние 12 месяцев с апреля 2025 года по март 2026 года составила 9,01%.

Подробная структура инвестиционного портфеля финансовых инструментов под управлением АО «BCC Invest» с указанием эмитентов представлена на сайте ЕНПФ.

По состоянию на 01.04.2026 г. пенсионные активы ЕНПФ, находящиеся в доверительном управлении АО «Сентрас Секьюритиз», составили порядка 7,19 млрд тенге.

В облигации квазигосударственных

организаций РК инвестировано 21,35%, РЕПО – 16,62%, облигации БВУ РК – 14,45%, корпоративные облигации эмитентов РК – 14,29%, корпоративные облигации иностранных эмитентов – 9,10%, государственные облигации США – 5,98%, ГЦБ МФ РК – 4,93%, акции и депозитарные расписки эмитентов-резидентов РК – 4,26%, акции и депозитарные расписки иностранных эмитентов – 2,08%.

Инвестиции в национальной валюте составили 70,71% портфеля, в долларах США – 29,29%.

Доходность пенсионных активов за последние 12 месяцев с апреля 2025 года по март 2026 года составила 17,80%.

Подробная структура инвестиционного портфеля финансовых инструментов под управлением АО «Сентрас Секьюритиз» с указанием эмитентов представлена на сайте ЕНПФ.

По состоянию на 01.04.2026 года пенсионные активы, находящиеся в доверительном управлении АО «ДО Народного Банка Казахстана «Halyk Finance», составили 57,66 млрд тенге.

Основные инвестиции в структуре портфеля выглядят так: обратное РЕПО (не более 90 календарных дней) – 17,23%, облигации банков второго уровня РК – 14,96%, ноты НБРК – 12,62%, ГЦБ МФ РК – 11,81%, паи Exchange Traded Funds (ETF) – 8,08%, МФО – 6,95%, корпоративные облигации эмитентов РК – 6,74%, облигации квазигосударственных организаций РК – 5,36%, акции и депозитарные расписки эмитентов РК – 4,33%, корпоративные облигации иностранных эмитентов – 3,28%.

В инструменты в национальной валюте инвестировано 68,70% портфеля, в долларах США – 31,30%. Доходность пенсионных активов за последние 12 месяцев с апреля 2025 года по март 2026 года составила 10,98%.

Подробная структура инвестиционного портфеля финансовых инструментов под управлением АО «ДО Народного Банка Казахстана «Halyk Finance» с указанием эмитентов представлена на сайте ЕНПФ.

С 1 июля 2023 г. вкладчики могут передать в доверительное управление не более 50% пенсионных накоплений за счет обязательных пенсионных взносов (ОПВ) и обязательных профессиональных пенсионных взносов (ОППВ) без учета порога минимальной достаточности управляющим инвестиционным портфелем (УИП), выбрав такую компанию самостоятельно. Вкладчики, у которых есть добровольные пенсионные накопления, могут их передать их УИП в объеме 100%.

С 1 января 2026 года внедрена система оценки деятельности УИП на основе композитных индексов Кі. Композитный индекс представляет собой вид бенчмарка, включающего индексы национальной и мировых фондовых рынков, что обеспечивает объективную оценку результатов работы УИП с учетом глобальных экономических тенденций, а также ситуаций на рынках капиталов. С 2026 года УИП осуществляют деятельность по доверительному управлению пенсионными активами на основании нового подхода, предусматривающего выбор одного из трех инвестиционных портфелей, различающихся по уровню риска, доходности и срокам инвестирования. В случае, если доходность пенсионных активов окажется ниже установленного минимума (композитного бенчмарка), УИП должен возместить сумму отрицательной разницы за счет собственного капитала. Таким образом, частные управляющие отвечают за обеспечение сохранности накоплений собственным капиталом. Следует отметить, что с 2021 года, когда появилась возможность передачи пенсионных накоплений в управление УИП, все управляющие компании соблюдали установленные нормативы, в связи с чем необходимость возмещения установленной разницы не возникала.

Накопления, находящиеся в доверительном управлении Национального Банка РК защищены государственной гарантией сохранности не ниже уровня инфляции при получении права на выплаты. Также напомним, что ЕНПФ запустил единую информационную интернет-платформу по инвестиционному управлению пенсионными активами граждан invest.enpf.kz, которая объединяет всю ключевую информацию об УИП в одном цифровом пространстве и обеспечивает системный подход к предоставлению данных об инвестиционной деятельности.

ХАБАРЛАНДЫРУ

Ескелді ауданы әкімінің аппараты Ескелді ауданы аумағында орналасқан иесі анықталмаған (иесіз) автомобиль жолдары объектілерінің бар екенін хабарлайды.

Аталған автомобиль жолдары бойынша меншік иелері немесе заңды иелік етуші тұлғалар анықталмады.

Атап айтқанда, жалпы ұзындығы 15,5 км құрайтын автомобиль жолдары:

-Жендік ауылында – 6,2 км («Орленок» лагеріне баратын көпірден жол);

-Алмалы ауылында – 3,0 км (Алмалы ауылына кіреберіс жол);

-Алдаберген ауылында – 6,3 км (Көксу ауданына қарасты «Платина» бағытына баратын жол).

Осыған байланысты, жоғарыда көрсетілген объектілерге меншік құқығын растайтын құжаттары бар тұлғалар болса, жарияланған күннен бастап 30 (отыз) күнтізбелік күн ішінде «Ескелді ауданының тұрғын үй-коммуналдық шаруашылығы, жолаушылар көлігі, автомобиль жолдары және тұрғын үй инспекциясы бөлімі» мемлекеттік мекемесіне хабарлауларыңызды сұраймыз.

Белгіленген мерзімде ешқандай өтініш түспеген жағдайда, аталған автомобиль жолдары Қазақстан Республикасының заңнамасына сәйкес коммуналдық меншікке қабылдау рәсіміне қойылатын болады.

Байланыс телефоны: 3-00-13

Мекенжайы: Ескелді ауданы Қарабұлақ ауылы Оразбекова көшесі 67

«БЖЗҚ» АҚ ЖЫЛ БАСЫНАН БЕРІ КӨРСЕТКЕН ҚЫЗМЕТТЕРІНІҢ 98% ЦИФРЛЫҚ ФОРМАТТА ЖҮЗЕГЕ АСЫРДЫ

«Бірыңғай жинақтаушы зейнетақы қоры» АҚ (БЖЗҚ, Қор) салымшыларға зейнетақы капиталын қалыптастыруға бағытталған көптеген қызметті ұсына отырып, олардың тізбесін үнемі жаңартып, сапасын жақсарту мақсатында белсене жұмыс істеп келеді. Қордың сайтта және мобильді қосымшада 24/7 режимінде көрсететін қызметтерінің қолжетімділігі – салымшылардың өз жинақтарына деген қызығушылығын арттырудың маңызды шарты.

01.01.2026ж. мен 31.03.2026ж. аралығында Қор салымшыларға 17,7 млн қызмет көрсетті. Көрсетілген қызметтердің жалпы санының 8,6 млн-ы электрондық форматта, 8,8 млн-ы автоматты түрде жүргізілді. Осылайша, автоматты, электронды және қашықтықтан көрсетілген қызметтердің үлесі жалпы санның 98,9%-ын құрады. Салымшыларға 200,9 мың қызмет жүзбе-жүз көрсетілді, оның ішінде 194,9 мың қызмет тікелей Қордың кеңселерінде жүзеге асырылды.

Естеріңізге сала кетейік, барлық зейнетақы шоттары БЖЗҚ-ға бірінші жарна түскен кезде автоматты түрде ашылады. Сондай-ақ, Қазақстан Республикасының 18 жасқа толмаған азаматтарына нысаналы талаптар автоматты түрде есептеліп, "Ұлттық қор – балаларға" бағдарламасы шеңберінде нысаналы жинақтарды алушыларға нысаналы жинақтарды есептеу және есепке алу үшін нысаналы жинақтау шоттары ашылады.

Есепті кезеңде шартты зейнетақы шоттарын (жұмыс берушінің ЖМЗЖ аударуы нәтижесінде ашылатын ШЗШ) және нысаналы жинақтау шоттарын ("Ұлттық қор – балаларға" бағдарламасы аясында ашылатын НЖШ) қоса алғанда, зейнетақы жарналарының барлық түрлері бойынша автоматты режимде ашылған жеке зейнетақы шоттарының (ЖЗШ) жалпы саны 690,4 мыңға жетті.

Жеке зейнетақы шотынан, шартты зейнетақы шотынан (ШЗШ), сондай-ақ нысаналы жинақтау шотынан (НЖШ) үзінді көшірме алу бұрынғысынан ең танымал қызмет санатында. Жыл басынан бері ЖЗШ, ШЗШ, НЖШ-дан 9,0 млн-нан аса үзінді көшірме берілді. Оның 8,0 млн-ы – электрондық, ал 956,4 млн үзінді көшірме автоматты түрде ресімделді. Шоттың жай-күйіне қатысты ақпаратты жеке кабинет арқылы алу – зейнетақы жинақтарын қадағалаудың ең ыңғайлы, сенімді және жедел тәсілі. Қызмет тәулік бойы (24/7) онлайн режимде жұмыс істейді, бұл ақпаратты кез келген уақытта және әлемнің кез келген нүктесінен алуға мүмкіндік береді. Сонымен қатар, зейнетақы шоттары туралы ақпаратты БЖЗҚ сайты арқылы ғана емес, egov.kz электрондық үкімет порталы немесе оның мобильді қосымшасы арқылы да алуға болады. Бұл мемлекеттік қызметтерді бірыңғай платформалар арқылы алуға дағдыланған азаматтарға өте қолайлы. БЖЗҚ 2025 жылдан бастап жыл сайынғы үзінді көшірмелерді пошта арқылы автоматты түрде жіберу тоқтатылғанын ескертеді. Бірақ, зейнетақы жинақтарының жай-күйі туралы ақпаратты "БЖЗҚ" АҚ атына тиісті сұранысты жіберген пошта арқылы алу мүмкіндігі сақталды.Салымшылардың (алушылардың) Қор сайтындағы және ұялы қосымшасындағы Жеке кабинеттен үзінді көшірме алудан басқа өз деректемелеріне өзгерістер мен толықтырулар енгізу, шотының бар екендігі туралы анықтама алу, 1 немесе 2 топтағы мүгедектіктің мерзімсіз уақытқа белгіленуіне байланысты немесе ерікті зейнетақы жарналары бойынша зейнетақы төлемдерін тағайындау туралы өтініш беру сияқты қызметтерді пайдалануға мүмкіндіктері бар. Сондай-ақ, зейнетақы жарналарын төлеу туралы өтініштің мәртебесін қадағалау, инвестициялық портфельді басқарушыға (ИПБ) жинақтардың бір бөлігін аудару, зейнетақы калькуляторының көмегімен болашақ зейнетақыны болжамды есептеу және т.б. қызметтер қолжетімді.

2026 жылдың басынан бастап өткен 3 айда деректемелерді өзгертуге 28,4 мың өтініш қабылданды. Оның 26,6 мыңы Қордың кеңселерінде орындалды.

БЖЗҚ мамандарына қандай да бір қызмет түрі бойынша жүгіне отырып, салымшылар, әдетте, жинақтарды қалыптастыруға қатысты қосымша кеңестер ала алады. Ақпараттық-түсіндіру жұмыстары аясында 14,7 мың көшпелі таныстырылым өткізіліп, оған 296,0 мың адам қатысты. Бұқаралық ақпарат құралдарында БЖЗҚ хабарламалары бойынша 9,9 мың материал жарияланды.

Салымшылар мен алушылардан кері байланыс (Call-орталық, веб-сайт арқылы кеңес, мессенджерлер, әлеуметтік желілер және басқа байланыс түрлері) арналары бойынша 115,5 мың өтініш түсті.Естеріңізге сала кетейік, кез келген компания Қор кеңсесіне барып жинақтаушы зейнетақы жүйесінің мәселелері бойынша таныстырылым мен кеңестер өткізуге өтінім бере алады. Ол үшін 1418 немірі бойынша байланыс орталығына қоңырау шалып, Қор сайты немесе ұялы қосымшасы арқылы хабарласу қажет. БЖЗҚ-ның кеңес беру қызметтерін мессенджерлер (+7 777 000 14 18 немірі бойынша WhatsApp және Viber чат-боттары) арқылы, 1418 немірі бойынша байланыс орталығынан (Қазақстан бойынша қоңырау шалу тегін), enpf.kz корпоративтік сайтынан, сондай-ақ, Instagram, Facebook, ВКонтакте, Telegram, Одноклассники сияқты әлеуметтік желілердегі БЖЗҚ-ның ресми парақшаларынан алуға болады.

БЖЗҚ 2013 жылғы 22 тамызда «ГНПФ» ЖЗҚ» АҚ негізінде құрылды. БЖЗҚ құрылтайшысы және акционері – Қазақстан Республикасы Қаржы министрлігінің «Мемлекеттік мүлік және жекешелендіру комитеті» ММ арқылы Қазақстан Республикасының Үкіметі. БЖЗҚ зейнетақы активтерін сенімгерлікпен басқаруды Қазақстан Республикасының Ұлттық Банкі жүзеге асырады. Зейнетақы заңнамасына сәйкес БЖЗҚ міндетті зейнетақы жарналарын, жұмыс берушінің міндетті зейнетақы жарналарын, міндетті кәсіптік зейнетақы жарналарын, ерікті зейнетақы жарналарын тартуды, сондай-ақ "Қазақстан Республикасының екінші деңгейдегі банкерінде орналастырылған депозиттерге міндетті кепілдік беру туралы" Қазақстан Республикасының Заңына сәйкес депозиттерге міндетті кепілдік беруді жүзеге асыратын ұйым аударған кепілдік берілген депозит бойынша кепілдік берілген өтемнің талап етілмеген сомасы есебінен қалыптастырылған ерікті зейнетақы жарналарын есепке алып, оның есебін жүргізеді, зейнетақы төлемдерін жүзеге асыруды қамтамасыз етеді. Сондай-ақ Қор нысаналы активтер мен нысаналы талаптарды есепке алуды, нысаналы жинақтау шоттарына нысаналы жинақтарды (НЖ) есепке алу мен есептеуді, НЖ төлемдерін оларды алушының банк шоттарына есептеуді, "Ұлттық қор – балаларға" бағдарламасы шеңберінде Қазақстан Республикасының Үкіметі айқындаған тәртіппен НЖ қайтарымдарын есепке алуды жүзеге асырады (толығырақ www.enpf.kz сайтында).

ОТНОСИТЕЛЬНО ЗАЧИСЛЕНИЯ ПОСТУПЛЕНИЙ ПО НДПИ НА ОПИ И ПВ В БЮДЖЕТЫ 3-ГО И 4-ГО УРОВНЕЙ БЮДЖЕТНОЙ СИСТЕМЫ

Комитет государственных доходов Министерства финансов Республики Казахстан в целях единообразного применения норм Налогового кодекса доводит до сведения следующее.

С 1 января 2026 года нормами Бюджетного кодекса в рамках поэтапного повышения финансовой самостоятельности местных бюджетов предусмотрено зачисление поступлений по налогу на добычу полезных ископаемых на общераспространенные полезные ископаемые, подземные воды и лечебные грязи (далее – НДСП на ОПИ, ПВ и ЛГ) в бюджеты 3-го (районный, город областного значения) и 4-го (город районного значения, село, посёлок, сельский округ) уровней бюджетной системы.

В связи с чем, Приказом Министра финансов Республики Казахстан от 4 апреля 2025 года № 152 «Об утверждении Таблицы распределения поступлений бюджета между уровнями бюджетов, контрольными счетами наличности Национального фонда Республики Казахстан, внебюджетных фондов, формируемых за счет неналоговых платежей, и бюджетами государств – членов Евразийского экономического союза» с 1 января 2026 года НДСП на ОПИ, ПВ и ЛГ зачисляется на КБК 105310.

Вместе с тем, согласно статей 788 и 789 Налогового кодекса от 18.07.2025г. (далее – Налоговый кодекс) налогоплательщик обязан уплатить в бюджет по месту нахождения исчисленную сумму налога не позднее 25 числа второго месяца, следующего за налоговым периодом и представить декларацию в налоговый орган по месту нахождения не позднее 15 числа второго месяца, следующего за налоговым периодом.

При этом в соответствии с подпунктом 4) статьи 11 Налогового кодекса место нахождения юридического лица – резидента, его структурного подразделения, структурного подразделения юридического лица – нерезидента – место нахождения его постоянно действующего органа, внесенное в Национальный реестр бизнес-идентификационных номеров при регистрации в Республике Казахстан.

В этой связи, в целях исключения противоречий данный вопрос был рассмотрен на заседании Проектного офиса по внедрению нового Налогового кодекса 3 марта 2026 года, в рамках которого принято решение о внесении ретроспективных поправок в Налоговый кодекс в части уплаты НДСП на ОПИ, ПВ и ЛГ по месту нахождения объекта налогообложения.

Учитывая изложенное, до внесения соответствующих изменений и дополнений в Налоговый кодекс, необходимо руководствоваться нижеследующим:

1) декларация по НДСП на ОПИ, ПВ и ЛГ за 4 квартал 2025 года представляется недропользователем в налоговый орган по месту нахождения юридического лица (с уплатой на КБК 105306);

2) декларация по НДСП на ОПИ, ПВ и ЛГ за налоговые периоды 2026 года представляется недропользователем в налоговый орган по месту нахождения объекта налогообложения (с уплатой на КБК 105310).

С уважением,

Управление государственных доходов Ескельдинского района!

КОНТРОЛЬ МОБИЛЬНЫХ ПЕРЕВОДОВ В 2026 ГОДУ: ЧТО ИЗМЕНИЛОСЬ?

Управление государственных доходов по Ескельдинскому району напоминает о новых правилах налогового администрирования мобильных переводов, вступивших в силу с 1 января 2024 года.

Что именно изменилось?

Ключевым нововведением стало установление четкого финансового порога. Теперь контроль осуществляется при одновременном выполнении трех условий:

1.Массовость: получение переводов от 100 и более разных лиц ежемесячно.

2.Системность: такие поступления фиксируются в течение 3-х месяцев подряд.

3.Сумма (Новое!): общая сумма переводов за этот период должна превышать 12 минимальных заработных плат (МЗП).

В 2026 году при МЗП в 85 000 тенге этот порог составляет 1 020 000 тенге за квартал.

Кого это НЕ коснется? Налоговые органы не проверяют переводы обычных граждан. Под контроль не попадают:

- Переводы родственникам, друзьям и коллегам.
- Сборы на дни рождения, свадьбы или другие мероприятия.
- Возврат долга или оплата совместного обеда («скинулись на кофе»).

Что делать, если пришло уведомление? Банк передают данные за 1 квартал до 15 апреля. Если ваши операции соответствуют критериям, вам направят уведомление. У вас будет 30 рабочих дней, чтобы:

- Дать пояснение (если это личные переводы).
- Зарегистрировать ИП, если вы ведете бизнес.
- Сдать отчетность и уплатить налоги.

Легализуйте свой бизнес сегодня! Используйте приложение «E-Salyq Business» для удобной регистрации и уплаты налогов. С уважением,

Управление государственных доходов Ескельдинского района!

БАЛАЛАРДЫ ТЕРЕЗЕДЕН ҚҰЛАУДАН САҚТАҢЫЗДАР!

Жыл сайын балалардың терезеден құлау жағдайлары тіркеледі. Бұл жаңа мәселе емес, дегенмен де кейбір ата-аналар осыған жауапсыздықпен қарап, терезесі ашық тұрған пәтерде балаларды жалғыз қалдырып кетеді.

Құрметті ата-аналар, әрине, балаларыңыз сіз үшін ең қымбат жан. Егер сіздің салғырттығыңызға байланысты бала өмір мен өлім шегіне шықса, сіз ең алдымен орын алған оқиғаға өзіңізді кінәлайсыз. Сіздің отбасыңыздың тыныштығын сақтау және қайғы-қасіретті болдырмау үшін балаңызды ашық терезеге жібермеу, оның үстіне ашық бөлмеде қараусыз қалдырмау жеткілікті.

Терезеден құлау-балалардың жарақаттануы мен өлім-жітімінің негізгі себептерінің бірі болып табылады, әсіресе қалаларда. Балалар ашық терезенің алдында білуге құмарлығына байланысты өте осал. Жыл сайын ыстық күндер басталысымен балалардың терезеден құлау жағдайлары өседі. Балаларды қорғау - бұл бірінші кезекте ата-аналардың міндеті. Баланы терезеден құлаудан қалай қорғауға болады?

1. Кішкентай балаларды жалғыз қалдырмаңыз. Жалпы барлық құлау жағдайлары ата-аналар балаларды қараусыз қалдырғанда орын алады.

2. Бала терезе алдына шыға алмауы үшін жиһаздың барлық түрлерін терезеден алып тастаңыз. Тіпті аяқтарында берік ұстай алмайтын балалар да терезеге шыға алады, егер жанында ыңғайлы заттар, мысалға балаға арналған ағаш-диван, кресло, орындық, журнал үстелі, гүл ыдысы, ойыншықтарға арналған қорап болуы мүмкін.

3. Москит торына ЕШҚАШАН үміт артпаңыз! Олар құлаудан қорғауға арналмаған! Керісінше - москит торы трагедияға ықпал етеді, өйткені бала өзін қауіпсіз сезінеді және терезеге де, оған да сүйенеді. Балалар жиі осы торлармен бірге түседі. окна в положении «сложное открывание».

4. Мүмкіндігінше, терезелерді «күрделі ашылу» жағдайын қолданып ашыңыз.

5. Терезелерге, балаға терезені бірнеше сантиметрге ғана ашуға мүмкіндік беретін арнайы бекіткіштерді қойыңыз. Егер арнайы бекіткіштерді және сақтандыру құралын қазір орнатуға мүмкіндігіңіз болмаса, тұтқаны бекітетін болттарынан бұрауышпен бұрап алып оны уақытша жоғары қойыңыз, қажет кезде ғана қолданып, қайта алып тастап отырыңыз.

Есте сақтаңыз! Егер сіз балаға терезеден бірдеңе көрсетсеңіз - оны әрдайым мықтап ұстаңыз, баланың күрт қимылдарына дайын болыңыз, алақаныңызды құрғақ ұстаңыз, баланы киімінен ұстамаңыз.

Ескелді ауданы ТЖБ баспасөз қызметі.

ЕР – ЕЛДІҢ АЙБЫНЫ, ӨМІРДІҢ ТІРЕГІ!

Құрметті ер-азаматтар!

Сіздерді 7 мамыр – Отан қорғаушылар күнімен шын жүректен құттықтаймыз! Сіздер–елімздің қорғаны, тірегі, мақтанышысыздар. Әрдайым дендеріңіз сау, рухтарыңыз мықты болсын! Еліміз аман, жұртымыз тыныш болсын!

Айдана Әскербек, Қаратап ауылы

Ардақты ер-азаматтар!

Бүгінгі мереке – сіздердің ерліктеріңіз бен батылдықтарыңыздың белгісі. Біз сіздерге әрқашан сенеміз және мақтан етеміз. Жүректеріңіз әрдайым мейірімге толы, қадамдарыңыз нық болсын! Мерекелеріңізбен!

Жанерке

Қымбатты жігіттер!

7 мамыр құтты болсын! Әрқашан бізді қорғап, қолдап жүре беріңіздер. Сіздерге тек бақыт пен сәттілік тілейміз!

Аружан, Сая

Сүйікті жігіттер!

Сіздерді Отан қорғаушылар күнімен құттықтаймыз! Әрдайым батыл, күшті әрі сенімді болыңыздар. Біз сіздерді бағалаймыз және әрқашан қолдаймыз!

Бағдат Дарынқызы, Абай ауылы

Қадірлі ер-азаматтар!

Сіздер – тек Отанның ғана емес, біздің де қорғанымызсыздар. Батылдықтарыңыз бен қайсарлықтарыңыз бізге күш береді. Әрқашан биіктен көріне беріңіздер!

Ел қорғаған ерлер бүгін төрде, Батырлықтың белгісі бар әр сөзде. Сіздер барда тыныш біздің аспан, Жарқырайды үміт оты әр кеште. Жігіттерім, асқақ болсын армандар, Биік шыңға бастай берсін алғандар. Қайсар жүрек, мықты рух серік боп, Жолдарыңда ашық болсын бар таңдар. Біз, қыздар, әрдайым сенім артамыз, Қолдап, тілеп, жандарыңда боламыз. Сіздер – біздің мақтанышымыз әркез, Құтты болсын мереке, ер азаматымыз!

Жансая Ермұратова, Ақын

Мереке құтты болсын-биік Тұлға! Сіздер – елдің қорғаны, тірегі, Жігерлі рух, қайсарлықтың жүрегі. Әр қадамда батылдықпен алға басып, Биіктерден көріне бер тілегі. Отан үшін қызмет ету – үлкен іс, Ол – намыстың, ол – ерліктің белгісі. Сіздерге біз шын жүректен тілейміз, Бақыт пенен табыстардың ең үлкенін. Күлкі кетпей жүздеріңнен әрдайым, Жүректерің мейірімге толсын мол. Қыздар атынан ақ тілекті қабыл ал, Мерекеңмен, жігіттер, болыңдар зор!

Аида Жансерікқызы, студент

2026 ЖЫЛЫ МОБИЛЬДІ АУДАРЫМДАРДЫ БАҚЫЛАУ: НЕ ӨЗГЕРДІ?

Ескелді ауданы бойынша Мемлекеттік кірістер басқармасы 2026 жылғы 1 қаңтардан бастап күшіне енген мобильді аударымдарды салықтық әкімшілендірудің жаңа қағидаларын еске салады.

Нақты не өзгерді?

Негізгі жаңашылдық – нақты қаржылық шектің белгіленуі. Енді бақылау бір уақытта үш шарт орындалған жағдайда жүзеге асырылады:

Жаппайлық:

Ай сайын 100 және одан да көп әртүрлі тұлғалардан аударым алу.

Жүйелілік:

Мұндай түсімдер қатарынан 3 ай бойы тіркелуі.

Сом (Жаңа!):

Осы кезеңдегі аударымдардың жалпы сомасы 12 ең төменгі жалақыдан (ЕТЖ) асуы тиіс.

2026 жылы ЕТЖ 85 000 теңге болған жағдайда бұл шек тоқсанына 1 020 000 теңгені құрайды.

Бұл кімдерге ҚАТЫСТЫ ЕМЕС?

Салық органдары қарапайым азаматтардың аударымдарын тексермейді. Бақылауға мыналар жатпайды:

- Туыстарға, достарға және әріптестерге жасалған аударымдар.
- Туған күнге, тойға немесе басқа іс-шараларға ақша жинау.
- Қарызды қайтару немесе ортақ түскі асқа төлем жасау («кофеге ақша жинау»).

Егер хабарлама келсе не істеу керек?

Банктер 1-тоқсан бойынша деректерді 15 сәуірге дейін ұсынады. Егер сіздің операцияларыңыз критерийлерге сәйкес келсе, сізге хабарлама жіберіледі. Сізге 30 жұмыс күні болады:

- Түсіндірме беру (егер бұл жеке аударымдар болса).
- Егер бизнес жүргізсеңіз, ЖК тіркеу.
- Есептілік тапсырып, салықтарды төлеу.

Бизнесіңізді бүгін заңдастырыңыз!

Тіркелу және салық төлеу үшін «E-Salyq Business» қосымшасын пайдаланыңыз.

Құрметпен, Ескелді ауданы бойынша Мемлекеттік кірістер Басқармасы !

Меншік иесі: «ЕСКЕЛДІ ЕЛІ» ЖШС директор - бас редактор Инкар Ерболқызы НҰРСҰЛТАНОВА. Редакцияның телефоны 3-19-15	Газет қазақ және орыс тілдерінде аптасына бір рет жұма күні шығады.	Эл. мекенжайымыз: Eskeldi_eli@mail.ru Газет ҚР Инвестициялар және даму Министрлігінің байланыс, ақпараттандыру және ақпарат комитетінде 2015 жылғы 16 қарашада тіркеліп, № 15692-Г куәлігі берілген. Регистрационное свидетельство № 15692-Г от 16 ноября 2015г. выдано Министерством по инвестициям и развитию РК, комитетом связи, информатизации и информации.	Газет материалдары редакцияның компьютерлік орталығында беттеледі. Газет «Гамма-принт» Республикалық полиграфиялық баспа кешені» ЖШС-ның баспаханасында басылады. Баспаханың мекен-жайы: 050061, Алматы қаласы,Райымбека көшесі, 369-үй	Редакция мекенжайы: индекс 040500 Қарабұлақ ауылы, Сатпаева көшесі, 67 үй.	Осы шығарылымның таралымы 1900 Тираж 1900 Тапсырыс 618 Көлемі 2 баспа табақ.	Авторлардың мақалалары редакцияның көзқарасын білдірмейді. Опубликованные материалы не обязательно отражают точку зрения редакции. Компьютерная верстка Д.ДАУРЕНҚЫЗЫ
---	---	---	---	--	--	--